

Časopis českých lékárníků

měsíčník stavovské lékárnické komory

4/2022 ročník XCIV

VYCHÁZÍ OD 1882

1. duben 1882.

Čís. 1.

I. ročník.

Časopis českého lékárnictva.

Vychází pod protektorátem

„farmaceutické společnosti v Praze.“

Rediguje

magister farmacie **ADOLF VOMÁČKA.**

Vychází prozatím měsíčně. Litoměřice. Předplatné 4 zl. r. m. ročně.

Pracuj každý s chutí usilovnou
na národa roli dědičné,
— cesty mohou býti rozličné —
jenom vůli mějme rovnou.

Školegové!

V ňadrech uvědomělých a obětavých vlastenců dávno odchovávaná myšlénka vydávání „Časopisu českého lékárnictva“ vystupuje dnes uskutečněna před Vás, Vaší přízni, Vaší lásce, Vaší péčí, Vaší podpoře, Vašemu dalšímu vychování přenechána. Co veškeré odbory svobodných umění a věd, co počtem nás nepřevyšující národové svým vlastnictvím zvou — odborné listy — toho jsme až dosud postrádali, kde

SiderAL® Folic

Doplňěk stravy

VYVINUTO PRO ZDRAVÍ ŽEN

S VITAMÍNEM
Ca D
PRO PODPORU
IMUNITY

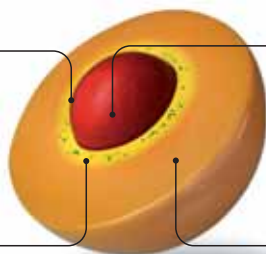

ŽELEZO SUCROSOMIAL® – REVOLUČNÍ TECHNOLOGIE

FOSFOLIPIDOVÁ MEMBRÁNA

PYROFOSFÁT ŽELEZA

FOSFOREČNAN VÁPENATÝ
zlepšuje stabilitu

OBAL Z ESTERŮ SACHARÓZY
zlepšuje absorpci a přináší odolnost
v podmínkách trávicí soustavy

**SIDERAL® JE ODOLNÝ VŮČI PROSTŘEDÍ ŽALUDKU
DÍKY PŘÍTOMNOSTI OBALU Z ESTERŮ SACHARÓZY**

- + NEPŘICHÁZÍ DO KONTAKTU SE SLIZNICÍ ŽALUDKU
- + JE ÚČINĚJI ABSORBOVÁN VE STŘEVĚ
- + SKVĚLE SE VSTŘEBÁVÁ DÍKY LIPIDOVÉ MEMBRÁNĚ

PHARMANUTRA

ZENTIVA

Už delší dobu toužím napsat pohodový editorial bez krizí, válek a dramát. Dneska to zkusím. Tak prosím pojďte dál, vstupte do naší velké oficíny a staňte se součástí narozeninové párty. Tady pozor, nezakopněte, je tu spousta dárků od distributorů, kteří slíbili, že budou konečně vozit všechno všem bez ohledu na to, do které party patříte. Sem si nesedejte, ještě jsme neuklidili manuál k očkování v lékárnách od ministerstva zdravotnictví. A kdo dal tak nešikovně do regálu ten pytel? Jsou v něm odpovědi od SÚKL za poslední rok, prý teď ale bude lékárníkům reagovat na všechny podněty mnohem dřív. Bonboniéru od pojišťoven s podivným jménem SiV – 25 jsme ještě neotevřeli, nechceme si kazit oslavu dohadováním, kdo si vezme pralinku a kdo lanýže. Je tu trochu binec, ale nálada slavnostní. Lékárníci slaví a mají důvod. Jejich časopisu je 140 let. A když je někomu 140 let, nemusí být přece pořád jenom smutný, vážný a vyhlížet jednu katastrofu za druhou. Naopak, můžete si dovolit rozvernost a ironii i vůči gratulantům, protože kde byli oni před těmi 140 roky? Proč s vámi nešli na první provedení Mé vlasti na Žofín? Kde měli stánek na slavné mezinárodní farmaceutické výstavě v roce 1896? Kolik jim bylo, když vy jste už referovali o vzniku aspirinu? Samozřejmě, dneska jsou třeba silnější, výmluvnější a rychlejší. Ale ten závod není žádná stovka, ani půlmaratón. Běží se dlouho a dalších 140 let teprve ukáže. V řadrech uvědomělých a obětavých vlastenců nechtě je především vytrvalost a rozvaha. Je třeba se hrdě narovnat, milé české *lékárnictvo*, postavit se před starou, ale bytelnou táru, a na jeden zátah sfouknout všech 140 svíček na obrovském slavnostním dortu... A pak už jen krájet, nabízet a slavit. A usmívat se, pořád se usmívat, protože kdo kdy viděl v našich končinách takový dort...

Zdeněk POKORNÝ

šéfredaktor Mgr. Zdeněk Pokorný

redaktor PharmDr. Stanislav Havlíček

redakční rada

PharmDr. Jan Horáček (předseda), Mgr. Michaela Bažantová,
PharmDr. Přemysl Císař, Ph.D., PharmDr. Pavel Grodza,
PharmDr. Kamil Hrubý, Ph.D., doc. RNDr. Jozef Kolář, CSc.,
MVDr. Mgr. Kateřina Návojková Horáčková,
PharmDr. Miloš Potužák, PharmDr. Pavel Škvor, MBA

vydavatel

Česká lékárnická komora, Rozárčina 1422, 140 02 Praha 4

sazba Kateřina Hoferková

ilustrace na obálce Kristýna Šlajchrtová, Carton Clan

tisk a distribuce

CZECH PRINT CENTER a. s.

Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová

ČČL č. 4 vychází 25. 4. 2022 v nákladu 9 029 výtisků.

předplatné a inzerce objednávky v redakci časopisu

redakční uzávěrka č. 5/2022 – 27. dubna 2022

ISSN 1211-5134

Registrováno MK ČR E 6651, MIČ 46330

Podávání novinových zásilek povoleno

Oblastní správou pošt v Ostravě

čj. 1559/96-P/1 ze dne 19. 6. 1996

autorům

Maximální rozsah redakcí nevyžádaného příspěvku je do 165 řádků normovaného rukopisu (NR; 1 řádek = 60 úhozů) • K příspěvkům přes 65 řádků NR požadujeme tematickou nebo ilustrační fotografii (kresbu, reprodukci apod.) • Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátiť či stylisticky upravit. Na otištění rukopisu není právní nárok.

obsah

Budou někdy lékárníci očkovat?	4
Ze života právníka v Komoře – díl třicátý pátý, nejen ukrajinský	5
Zeptali jsme se	6
Heritesova cena ČČL schválena	8
Časopis českého lékárnictva – 1. dějství – 1882–1900	9
Lékařník, redaktor a spisovatel pod Zlatým sluncem	12
Redakční rada	13
Profesní komory coby Svatoplukovy pruty	14
Osvědčení k výkonu lékařské praxe	15
Interaktivní dispenzační semináře	17
Tajemný pacient potřetí	20
Právní poradna	21
Tak to vidím já: Ostatně soudím, že Komora musí být zničena II.	22
Poznámky k článku PharmDr. Jana Horáčka Ostatně soudím, že Komora musí být zničena II.	23
Pozvánka na XXIII. Konferenci lékárníků	24
Porada předsedů OSL „bez roušek“	25
Аптека допомагає українській родині Lékařna pomáhá ukrajinské rodině	26
I v lékárně si občas zanotuji	28
IV. ročník Veletrhu bioanalytiky a farmacie	28
Škornice a prevence osteoporózy u postmenopauzálních žen	29
Nové nebo méně známé léčivé rostliny: Adhatoda vasica Nees	30
Molekula měsíce: Anamorelin (ONO-7643)	31
Světové dny zdraví	32
Významná jubilea	34
Pozvánka na konferenci ML	35

Budou někdy lékárníci očkovat?

V Poslanecké sněmovně je pod číslem sněmovního tisku 96 načten návrh změny zákona číslo 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Jedná se o novelu připravenou na konci roku 2021 ještě předchozí vládou. Ve zkratce by mělo přijetí novely umožnit stomatologům a farmaceutům provádět očkování proti

covid-19. Na pořad jednání Poslanecké sněmovny se návrh dostal 5. dubna. Stenozáznam z jednání si mohou zájemci přečíst na odkazu - 1url.cz/oKys5.

**PharmDr. Martin KOPECKÝ, Ph.D.,
viceprezident ČLnK**

Chřipkou se v České republice každoročně nakazí zhruba 850 tisíc až 1,2 milionu lidí. Jedná se však jen o nahlášené případy, skutečný počet může být mnohem vyšší, protože většina lidí se rozhodne onemocnění léčit bez návštěvy lékaře. Podle Státního zdravotního ústavu u nás na komplikace spojené s chřipkou ročně podlehne až dva tisíce lidí, což je třikrát více než při dopravních nehodách.

Podle informací dostupných na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví a Státního zdravotního ústavu se v České republice očkuje přibližně 5–6 % populace a z toho 20 % seniorů, což je výrazně pod průměrem zemí západní Evropy, kde se očkuje přes 20 % obyvatel. Cílem Evropské unie je přesáhnout v proočkování hranici 30 % a WHO stanovila cíl proočkovat 75 % seniorské populace nad 65 let věku.

Argumenty poslanců – lékařů proti očkování lékárníky jsou stále stejné. Magistři farmacie nemají vzdělání pro zvládnutí anafylaktické reakce, proto nemohou očkovat. Souhlasím, že skutečně takovéto vzdělání nemáme. Pár hodin první pomoci při studiu na fakultě a kurz první pomoci ve specializačním vzdělávání je málo. Na druhou stranu je v zahraničí prvním bodem každého vzdělávacího programu pro lékárníky, kteří chtějí očkovat, praktický kurz pro zvládnutí život ohrožujících stavů, včetně anafylaxe. Kurzy vedou lékaři v akreditovaných školících zařízeních a nemohou být organizovány jen tak někým přes internet. Školeními pro zvládnutí život ohrožujícího stavu procházejí lékárníci opakovaně. I v České republice je dostatek školitelů, kteří mají potřebnou akreditaci a teoretické i praktické školení lékárníků by zvládli. Domnívám se tedy, že je problém řešitelný.

Cílem změny je zvýšení proočkování populace bez zvýšení bezpečnostního rizika.

Dokonce si v první fázi dokážu představit, že každý očkující lékárník naváže spolupráci se spádovým lékařem, který by byl tzv. „na telefonu“ pro případ nouze. Ideální proto jsou lékárny na poliklinikách nebo v jejich blízkosti. A až po určité

definované době, by tato spolupráce nebyla nutná. Možnosti řešení existují.

Při školení se také provádí praktický nácvik samotné aplikace, přičemž v samotné aplikaci očkování nevidí problém ani lékaři. Konec konců mnoho pacientů si aplikuje doma nejen inzulin, ale také jiné parenterální léky. Aplikaci mnoha z nich zvládnou i děti. Proto si trůfám tvrdit, že techniku aplikace lékárníci zvládnou. Myslím tím lékárníky, kteří o tuto kompetenci budou mít zájem.

Očkování lékárníkem by měla být možnost pro rozšíření služeb, které lékárna poskytuje, nikoliv povinnost.

Žádného lékárníka nelze nutit k tomu, aby očkoval. Je mezi námi mnoho kolegů a kolegyň, kteří by po příslušném školení očkování zvládli. Z rychlých dotazníkových průzkumů vyplývá, že téměř polovina lékárníků by očkovat chtěla. Bylo by vhodné začít s očkováním u dospělé populace ve věku 18–65 let. A stejně jako v zahraničí až po získání zkušeností postupně rozšířit spektrum očkování proti chřipce i na další věkové skupiny. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že cílová skupina lidí, kteří se nechávají očkovat v lékárnách se liší od lidí, kteří jsou proti chřipce očkováni v ordinacích lékařů. Jde především o samoplátce, mladší lidi, kteří ad hoc využijí možnost očkování, když procházejí kolem lékárny, která tuto službu nabízí.

Možná je trochu nešťastně očkování lékárníky spojeno s očkováním proti nemoci covid-19. Veřejnost vnímá ne úplně povedenou očkovací kampaň proti covid-19 a v náhledu na covidovou pandemii obecnou rozpolcenost napříč společností. Faktem také je, že nebezpečí anafylaktické reakce u vakcín proti covid-19 je vyšší než u očkování proti chřipce. Právě proto se v zahraničí ve většině zemích začínalo v lékárnách s očkováním proti chřipce (v lékárnách nebyl dosud zaznamenán případ anafylaktické reakce na očkovací látku chřipkové vakcíny). V lékárnách v Irsku, Velké Británii, Portugalsku nebo ve Francii byly v průběhu minulých let proti chřipce očkovány miliony občanů.

Případné schválení změny zákona je teprve prvním krokem k očkování lékárníkem. Záměrně rozlišuji očkování lékárníkem a očkování v lékárně. Protože jde o dvě situace, které se vzájemně doplňují. První je získání kompetence očkování pro farmaceuty. Druhou je „způsobilost“ zdravotnického zařízení – lékárny pro účely provádění očkování.

Nejčastější situací, kterou známe ze zahraničí, je lékárník očkující v lékárně, ale jsou známy i případy, kdy je očkující lékárník součástí týmu v ordinacích lékařů (např. Velká Británie). Je tedy zřejmé, že pro očkování v lékárnách bude nutné najít, případně upravit prostory, které splní hygienické podmínky nutné pro aplikaci vakcíny a práci s infekčním materiálem. Je to tedy stále běh na dlouhou trať, jehož cílem je, mimo jiné, aby byly lékárny ještě více integrovány do systému poskytování zdravotní péče a vnímány jako zdravotnická zařízení.

Ze života právníka v Komoře

– díl třicátý pátý, nejen ukrajinský

Úzkost, bušení srdce, tlak na hrudi, marnost. Dosud nepoznané příznaky. Nejlepším lékem proti nim, promiňte mi, nebyly ty vaše z lékáren, ale práce. Včetně práce pro Komoru. Pojdme proto bez okolků tentokrát rovnou k tomu, co se odpracovalo v březnu.

Mgr. MUDr. Jaroslav MARŠÍK

Mezi hlavní témata se nekompromisně protlačilo řešení problémů souvisejících s Ukrajinou. Celkem rychle se podařilo dospět k závěru, že lékárny nejsou vhodným zdrojem léčivých přípravků pro humanitární zásilky. Že výdej, na recept či bez něj, je pro pacienta, nikoliv pro dobročinnou organizaci. A že léky na Ukrajinu by měl ideálně vypravit stát nebo distributoři nebo držitelé registrací léčivých přípravků. O něco déle se rodil jasný postoj k úhradám zdravotních služeb poskytovaných uprchlíkům, včetně úhrad za vydané léčivé přípravky. Počáteční apely na poskytování zdravotních služeb zdarma, s nejistými přísliby, že se to nějak zaplatí, záhy nahradila střízlivá konstatování, že zdravotní pojištění pokrývá jen držitele víz nebo dočasné ochrany, a pokud budou poskytnuty zdravotní služby uprchlíkům bez víza, bude to na účet poskytovatele. Bylo dobře, že se tato informace objevila relativně brzy, takže se mohl každý poskytovatel informovaně rozhodnout, jestli tímto způsobem chce projevovat dobročinnost a v jakém rozsahu. K tomu se následně přidal rychle schválený zákon, jenž rozšířil pojištěné období i na posledních 30 dnů před získáním víza. To významně zvýšilo šanci, že většina bezúplatně poskytnuté péče nakonec bude z veřejného zdravotního pojištění uhrazena, ale přesto zůstávalo riziko, že se nepodaří ukrajinského pacienta dodatečně ztotožnit, nebo vízum nakonec nezíská, a tedy že péče uhrazena nebude. Z toho pak vyplynulo doporučení pro každého poskytovatele, který chce mít jistotu úhrady, aby péči poskytl jen pacientům s vízem a ideálně i se zdravotním pojištěním. Třetí nejčastěji skloňovanou otázkou bylo pracovní uplatnění zdravotníků z Ukrajiny v českých nemocnicích, ordinacích nebo lékárnách. Přes všechna možná mediální vyjádření zůstává podmínkou pro uznání odborné způsobilosti aprobační zkouška včetně zkoušky z českého jazyka.

Březen byl legislativně plodný. Připomínkovali jsme narychlo připravovanou vyhlášku o elektronickém poukazu. Narychlo proto, že se ukázalo, že se na ni v podzimním spěchu trochu pozapomnělo a kvůli její absenci se ePoukaz nemohl spustit ve slibovaném termínu 1. 2. 2022. Jestli půjde všechno dobře a vyhláška do konce dubna vyjde ve Sbírce zákonů, dočkáme se ePoukazu od 1. 5. 2022. A budeme zvědavě očekávat, o jak masivní nástup půjde. ePoukaz není povinný a už teď se ví, že někteří poskytovatelé si proto nezaplatí doplnění svých

informačních systémů o modul k jeho předepisování. Novelizuje se vyhláška o stanovení seznamu léčivých látek a pomocných látek, které lze použít pro přípravu léčivých přípravků, k níž jsme navrhli doplnění řady látek do seznamu. SÚKL otevřel své opatření obecné povahy OOP 05-22, kterým se stanovují výše a podmínky úhrady magistraliter jinde nezařazených. Protestujeme proti vyřazení IPLP obsahující minerály nebo jen pomocné látky z úhrad. Připravili jsme pozměňovací návrh k novele zákona o ochraně veřejného zdraví, jímž by se možnost očkování proti nemoci covid-19 v lékárnách prodloužila z konce letošního roku na neurčito a byla rozšířena o očkování proti sezónní chřipce. Zbývá jen uklidnit poslance lékaře, že nejde o nebezpečný experiment, jak se z jejich řad ozývá. Dočkali jsme se zrušení nesmyslné tabulky tzv. typizovaných IPLP s léčebným konopím v cenovém předpisu MZd upravujícím cenovou regulaci těchto přípravků.

Nový kolega, právník Mgr. Jiří Doležal, převzal řízení agend, které jsou z pohledu člena zcela neviditelné, ale o které se musíme starat, protože Komora je instituce, která musí plnit i povinnosti nikterak nesouvisející s jejím primárním posláním. Takže se například řeší tu cookies na webech provozovaných Komorou, tu registrace úředních agend na Ministerstvo vnitra nebo přístupnost internetových stránek pro osoby s postižením tamtéž, tu registrace práv a povinností vůči Ministerstvu zdravotnictví anebo regulované činnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu, nebo zabezpečení informačního systému s Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost. Do toho jsme s kolegy Doležalem a Švejnhou a pracovníci sekretariátu prošli všechny zásadní stavovské předpisy a připravujeme opravy zjištěných nesrovnalostí tak, aby je bylo možné předložit letošnímu sjezdu delegátů a nemusel se jimi zatěžovat pořad volebního sjezdu v příštím roce.

Aleš Novosád a David Ovčarčí připravili další revizi manuálu pro předsedy okresních sdružení lékárníků, protože běžný provoz okresních sdružení přináší stále nové otázky k řešení a manuál je tak přirozeně spíše živým organismem než dlouze neměnným textem tesaným do kamene. I pro mne to vždy znamená další a další kontrolu, protože oba pánové jsou pověstní puntičkáři.

Se Stanislavem Gregorem, členem představenstva a předsedou Mladých lékárníků, jsme se zúčastnili semináře v Senátu o právní úpravě digitální medicíny. Této akce opakující se několikrát ročně se pravidelně účastní několik desítek lidí ze všech podstatných oblastí zdravotnictví včetně MZd a zdravotních pojišťoven. Díky účasti víme, že vše je ve vývoji a že právo praxi jen dohání. Nicméně jsme, obdařeni zkušenostmi s eReceptem, alespoň upozornili na to, že kromě nesporných přínosů je elektronické zdravotnictví i snadno zneužitelné k tomu, aby byly zdravotní služby poskytovány nedbale nebo neoprávněnými osobami,

Pokračování na straně 7

ZEPTALI JSME SE

V souvislosti se změnou odměňování se opakovaně hovoří také o rozdělení společné obchodní přírážky pro distribuci a lékárnou. První návrh na oddělení přírážky padl dokonce už v roce 1992 na jednom z prvních sjezdů Komory. Poměrná část přírážky pro distribuci prošla za 30 let dynamickým vývojem a v posledních měsících či letech opakovaně narůstá. Zaznamenali jste ve vaší lékárně takový nárůst? Přivítali byste oddělení přírážky a jaký by měl být výsledný stav?

PharmDr. Miroslav KOŠKA, Lékařna Dr. Max, Brno

Situaci ohledně rozdělení společné obchodní přírážky sleduji, ačkoliv osobně s cenotvorbou v lékárně do kontaktu moc nepřicházím. Spolu s DtP a jejich podmínkami a dalšími různými omezeními v objednávání zboží je to něco, co samozřejmě zhoršuje ekonomiku lékáren. Na druhou stranu však asi také chápu

distributory, pro které je obchodní přírážka důležitou součástí jejich příjmu – a i jim rostou ceny pohonných hmot, nároky na mzdu zaměstnanců a další. Při stále se víc a víc snižujících cenách LP si nejsem jist, jak moc by rozdělení společné přírážky lékárnám pomohlo. Myslím, že větší efekt by měla změna v celkovém odměňování a zavedení výkonů či hrazení některých našich činností, ke kterým jsme díky svému vzdělání jednoznačně kompetentní a nenahraditelní – odvykání kouření, snižování hmotnosti, edukace užívání inhalačních lékových forem, edukace hypertoniků, diabetiků, kontrola lékového záznamu pacienta, nouzový výdej LP vázaného na recept v akutní situaci, očkování a mnoho dalších.

PharmDr. Přemek CÍSAŘ, Lékařna Modřínová, Třebíč

Zaznamenali jsme nárůst na stranách distributorů a nejsme za to rádi. Kdybych se měl zasnít nad budoucím stavem, tak by mi časopis nestačil. Ale ve zkratce. Marže může být společná nebo rozdělená, ale měla by být menší, protože by byla za logistické služby. Mj. by se mohlo definovat, že to je ta cena, kterou zaplatí zdravotní

pojišťovna. A pak by tu byla platba za výkon, ale ne současných směšných 18 Kč včetně DPH. (Je těm lidem jasné, že za to by automechanik ani nezvedl klíč ze země?) Tuto částku by pak zaplatil pacient. Samozřejmě by to kladlo důraz na kvalitní péči o pacienta. Bylo by zřejmé, že zde se jedná z velké části o platbu za práci lékárníka. Dokud bude maržový systém, tak ten, kdo bere Xarelto, platí dispenciaci tomu, kdo bere Tritace. Kdybych se měl zasnít ještě víc, pak bych stanovil, že lékař předepíše denní schéma a léčivo a lékárník vybavuje pacienta chronickým lékem, dokud recept nebude lékařem zrušen. V takovém případě bychom mohli i část výdeje na předpis přenechat farmaceutickým laborantkám a lékárník by se mohl věnovat konzultacím při výdeji léků a doplňků stravy. Jistě by ty kompjútery uměly nastavit, že farmaceutická asistentka smí vydat jen 3x za sebou, respektive, že jednou ročně musí dojít ke

konzultaci s lékárníkem, který by rozvedl dispenzační maximum, samosebou s vyšším ohodnocením výkonu. Zároveň by měl být lékárník ohodnocen za „nevydaný lék“, pokud preskribe byla zdvojená nebo chybná. Důležité je, aby se pacienti dozvěděli a pochopili, že ohodnocení z hodnoty krabičky je vlastně poškozuje, stejně jako ohodnocení za uskutečněný výdej.

PharmDr. Veronika HORÁKOVÁ, Nemocniční lékařna Fakultní nemocnice, Motol

Asi bych úplně nejvíc přivítala, kdyby hlavní příjem lékáren nebyl generován skoro výhradně z obchodních přírážek rozdělovaných mezi lékárnou a distribuci, ale abychom byli konečně odměňováni především za odborné činnosti, které v lékárnách poskytujeme svým pacientům, ať již ambulantním, nebo hospitalizovaným.

Co se týká společné přírážky distributora a lékární: Již v minulosti bylo učiněno několik pokusů o zastropování obchodní přírážky distributora, neboť si distribuce často ukrojí tak veliký krajíc ze společné marže, že na lékárnou už prakticky nic nezůstane. Tyto snahy zatím nikdy úspěchem nedopadly.

Z mého pohledu by oddělení marží bylo spravedlivější, pokud bychom se domluvili na akceptovatelných maržích, které by lékárně zůstaly. Celý systém by byl odolnější např. vůči zneužívání společné marže ke kompenzaci snížení maximální ceny původce, nebo jednostranným zvýšením přírážky distributora vůči lékárnám.

Mgr. Helena SLÁMOVÁ, Lékařna Komín, Brno

Na takovou otázku nemám jednoznačný názor. Dříve jsem byla spíše pro oddělení. To jsem si ale naivně myslela, že by se přírážka distributora pohybovala v podobné výši jako dnes, jenom by nebyla propojená s naší a distributoři by si s ní nemohli hrát, jak chtějí. Na naší přírážce by se nezměnilo nic, maximálně by nezávisle v jednotlivých

pásmech vzrostla vzhledem ke zdražování kde čeho. Znejistěla jsem po přečtení článku od kolegy Hampela. Mrazí mě, jak by to nakonec mohlo dopadnout. Distributoři by si z pozice síly dokázali vyjednat a zafixovat mnohem větší část přírážky, než mají dnes, a nám by zase zbyly jen oči pro pláč.

Také mám obavy, jak by to vypadalo v praxi, abychom se zase nedočkali nějakého skvělého výpočtu arcustangenscotangens.

Současná situace sice není ideální, ale já bych to snad radši nechala. Už se v našem absurdistánu bojím každého pokusu o jakoukoliv změnu. Často se zvrhlo i to, co dříve lékárníci považovali za správný směr a rozhodnutí. Často byl zneužit a pokřiven i původně dobrý úmysl. Nechce se mi věřit, že by pouhým oddělením přírážky začaly profitovat zrovna nezávislé lékárny. Na ty se ohled nikdy moc nebere. Distributoři si urvou, co půjde. Řetězové lékárny, majetkově propojené s distributory, to nijak zásadně neovlivní nebo na tom budou lépe, nezávislé budou zase o něco víc bojovat o přežití. Takže já se jako provozovatel takové nezávislé lékárny možná budu raději přetahovat o přírážku distributora 2,1 nebo 2,5 % než abych přišla třeba o celou třetinu přírážky.

Možná bych neměla takový postoj, kdyby bylo odměňování lékáren nastaveno tak, abych mohla zaplatit své lidi adekvátně jejich vzdělání a kvalifikaci ve zdravotnictví, abych dokázala plnit závazky s rezervou, ustát vzrůstající náklady na provoz a aby mě drobné výkyvy v přírážce distributora nemusely zajímat. Abych se nemusela obávat, že se jakýkoliv návrh potřebné změny v poskytování lékárenské péče pro zachování její kvality zneužije, abych pokaždé s hrůzou nečekala, že zase budeme jako odborníci v menšinovém zastoupení převálcováni a vykořisťeni lobbyingem zájmových skupin, které nemají se zdravotnictvím nic společného a že mne to existenčně ohrozí. Možná bych se nemusela takto strachovat o osud veřejných lékáren, pokud by neexistovalo majetkové propojení lékáren a distribuce, jaké nemá v zahraničí obdoby.

Podle mého názoru distributor nemá mít vazby na jakékoli lékárny, nemá mít možnost si vzít bez omezení prakticky celou přírážku, kdykoliv se mu zachce, nemá mít právo rozhodovat, komu lék dodá nebo nedodá. Jediná funkce, kterou má mít distributor, je dodat mi bez jakékoli další prodlevy, vytáček a omezení lék, který si objedná za přesně jasných cenových podmínek. Lékárna by ve vztahu s distributorem nikdy neměla mít submisivní postavení.

Na závěr odpovím na otázku otázkou: Jsme si opravdu jistí, že rozdělení společné přírážky nepoškodí nezávislé veřejné lékárny, které bychom měli podporovat a chránit v první řadě a že máme takové vyjednávací postavení, abychom zabránili nějakému nepěknému vývoji, který nastínil kolega Hampel?

Mgr. Filip ŠKARDA, U Matky boží pomocné, Veselí nad Lužnicí

Obchodní přírážka je téma, které lékárny i distributory provází snad od vzniku lékárenství takového, jaké dnes známe. Je pravdou, že přírážka jednotlivých distributorů pravidelně narůstá, naštěstí prozatím dle mého názoru v „relativně rozumných“ mezích (zřejmě z konkurenčních strachů) – pomínu-li

některé přípravky, kde si bez jakéhokoliv zjevného vysvětlení a příčiny distributor ukrajuje většinou část. Další poměrně nehezká věc, je, že ačkoliv marže na regulované léčivé přípravky se řídí degresí, OP distributora zůstává bez degrese, takže u nejdražších léků distributor ukrojí většinu ze sdílené marže.

Rozdělení obchodní přírážky, je věc diskutovaná dlouhé roky. V ideálním případě by to bylo pro lékárníky nejspíše žádoucí, a může se to zdát jako super nápad. Je však potřeba se zamyslet nad zásadními otázkami, jak by k takovému oddělení došlo a v jakém poměru. Byla by OP distributora zastropována nějakým procentem? Řídila by se také degresí? Jakým mechanismem by mohlo dojít ke změnám? Jak by bylo zajištěno, že nebudou jednotliví silní hráči na trhu zvýhodňováni nějakou další formou zpětných bonusů? Nevedlo by to k dalšímu rozšíření příšerných DTP kanálů?

Otázka oddělené OP je možná až tehdy, kdy nebude OP hlavním příjmem lékárny. Dokud nebudeme z větší části hodnoceni výkonově, je velmi nebezpečné toto téma otevírat. Proč je to nebezpečné? Ruku na srdce, jsou naše vyjednávací možnosti a páky dostatečně silné na to, aby případné oddělení bylo ve prospěch lékáren? Máme kapitál na lobby? Máme profesionály, kteří se v PA vyznají? Máme týmy lidí, kteří by se zabývali pouze tímto? Bohužel 4x NE, distributoři 4x ANO. Dovolují si v tomto okénku důrazně varovat před otevíráním tohoto tématu, nedopadlo by to pro nás dobře.

PharmDr. Lukáš MALÝ, Lékárna Klášter, Liberec

Pokud by se povedlo provést změnu odměňování lékárenské péče, myslím, že by společná obchodní přírážka nebyla potřeba. Zvýšení částí pro distribuci jsme v naší lékárně zaznamenali, ale nijak výrazně, žádné speciální léky, kde by si distribuce vzala celou přírážku nevydáváme. Bohužel se obávám, že se zvyšováním

všech možných nákladů budou distribuce častěji sahat do SOP a nechávat lékárnám méně procent. Hlavně těm menším a nezávislým. Ale třeba to vidím jen černě. Lékárny by tedy určité oddělení SOP přivítaly.

Pokračování ze strany 5

Ze života právníka v Komoře...

protože v distančním světě se daří leccos ukrýt a ohnout. A že by tedy neměly být podceněny účinné kontrolní mechanismy.

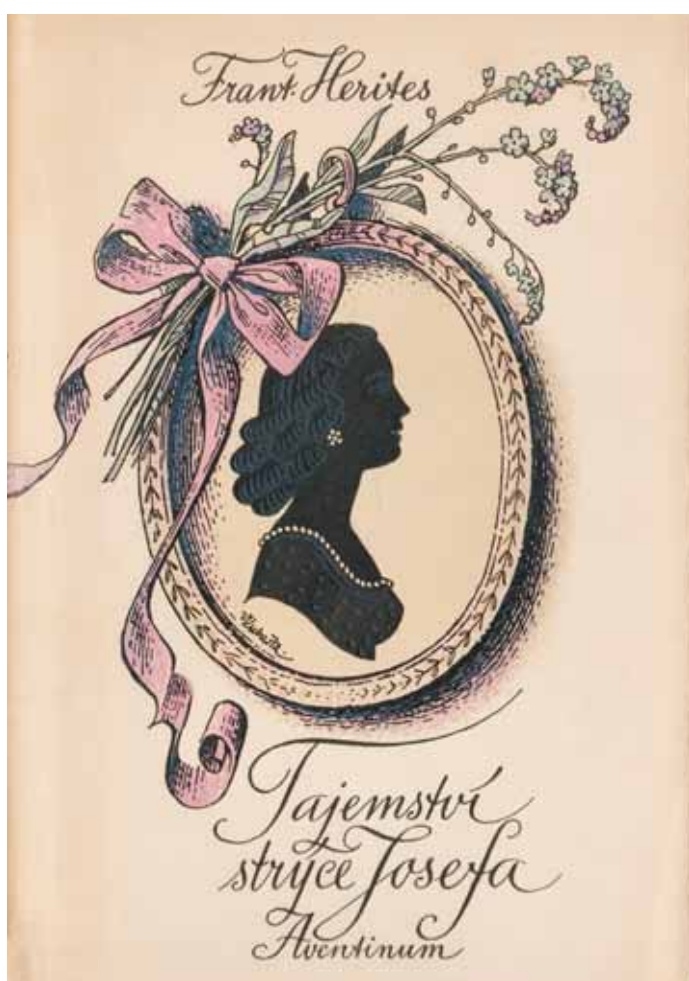
A nemohu nezmínit předsedu OSL Brno Miroslava Košku, který vypracoval návrh návodu usnadňujícího správné podání žádosti o osvědčení, jehož úpravám jsme se během března věnovali s nadějí, že bude během dubna zveřejněn na webu Komory pro všechny členy.

K tomu všemu zasedalo představenstvo, přišlo mnoho dotazů do právní poradny a řešilo se mnoho dalších věcí. Pracovní měsíc, jak má být. V jeho závěru ustoupily úzkosti a narostlo rozhořčení z toho, co se na Ukrajině děje. Této nehezké době čelíme každý sám a současně všichni společně. Člověk bez člověka není nic. Proto je důležitá komunita rodiny, města, státu i celého světa. I komory, jak jsem se v tomto díle snažil naznačit.

Heritesova cena ČČL schválena

Při příležitosti 140 let od prvního vydání Časopisu českého lékárnictva chceme trvaleji upozornit na unikátní historickou existenci tohoto média a ocenit lékárníky, kteří se vedle své běžné práce věnují i publikační činnosti. Zdá se nám, že je ta správná chvíle založit novou tradici, která by zdůrazňovala nejen význam ČČL, ale i velký smysl veřejné publicistické práce lékárníků.

Oceněným by měl být autor, lékárník, který publikuje nebo publikoval v Časopise českých lékárníků, případně je ještě navíc autorsky činný v jiných médiích. Všeobecně uznávaná osobnost mezi lékárníky s přesahem do širšího povědomí veřejnosti. Výjimečně je možné udělit tuto cenu i nelékárníkovi, případně in memoriam.

Kandidáty na cenu mohou navrhnout čtenáři Časopisu českých lékárníků, tedy všichni lékárníci. A vybírat oceněného bude rada složená ze všech žijících prezidentů ČLnK, ze všech žijících šéfredaktorů ČČL a předsedy České farmaceutické společnosti ČLS JEP (Časopis naprostou většinu doby své existence vydávala Česká farmaceutická společnost). V tuto chvíli jde

Vodňanská tára
a František Herites
v místním muzeu

celkem o 7 hlasů. V případě nerozhodného výsledku hlasování rozhoduje aktuální šéfredaktor ČČL. Tuto radu během příštích let rozšíří i jednotliví držitelé Heritesovy ceny.

Heritesova cena bude udělována bienálně, tedy jednou za dva roky.

Nezbývá než vás, čtenáře, vyzvat k zasílání tipů na prvního oceněného. Jméno autora, který by si tuto cenu za publicistickou práci zasloužil, nám můžete posílat jakýmkoliv způsobem, mailem, smskou, poštou, říct při osobním setkání. Všechny návrhy shromáždíme a předáme výše uvedené radě, která během příštích měsíců prvního oceněného vybere. Cena spolu s medailí Františka Heritese bude předána na některém z podzimních slavnostních lékárnických setkání.

Vše výše uvedené bylo podrobně prodiskutováno na zasedání redakční rady ČČL dne 21. března 2022 a z této diskuze vznikla i konečná podoba Heritesovy ceny. Redakční rada souhlasí a vznik této nové tradice jednoznačně podporuje.

Návrh byl 8. dubna předložen i představenstvu České lékárnické komory, které ho jednomyslně schválilo.

REDAKCE

Zodpovědný redaktor, nakladatel a vydavatel jménem »Farm. Spol. v Praze«
Fr. Herites. — Tisk a papír Aloise Wiesnera v Praze.

Časopis českého lékárnictva – 1. dějství – 1882–1900

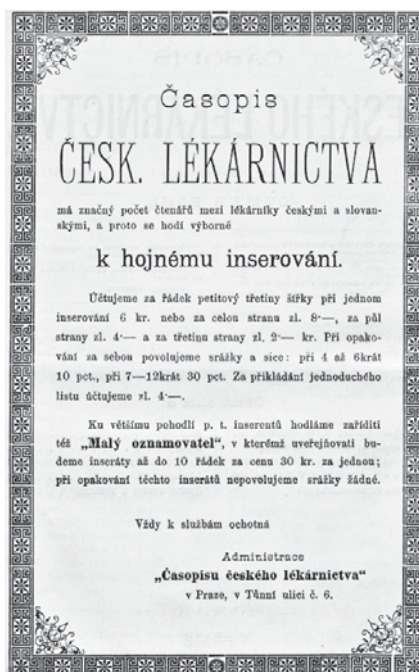
V posledním loňském čísle jsme stručně představili celou historii Časopisu českých lékárníků. 140 let v rychlém průletu. Vzhledem k zakulacení letošního výročí si médium s takovou tradicí jistě zaslouží podrobnější představení. První číslo časopisu si můžete takřikajíc osahat, vložili jsme jeho zmenšenou kopii do tohoto vydání coby snad milou pozornost. Pojdme si v následujících měsících projít jednotlivé etapy existence Časopisu českých lékárníků. To, že vznikl, vycházel a byl v některých etapách i s velkými osobními obětmi jeho tvůrců udržován při životě, nebyla náhoda ani samozřejmost.

Poslední třetina 19. století byla v celé rakousko-uherské monarchii dobou nesmírného rozvoje prakticky ve všech oblastech. Průmysl, věda, umění, národy, spolky, noviny, to vše rostlo jak houby po dešti a kvetlo jak horská biolouka. Byla to ale i doba kalendářů, v každé chalupě, v každé měšťanské domácnosti ležel minimálně jeden kalendář, který nesloužil jen ke sledování dnů, týdnů, měsíců a opakování pranostik „Duben, ještě tam budem“, kalendář sloužil i ke zvyšování obecné nebo odborné vzdělanosti. Takový kalendář pro rok 1880 připravila i Farmaceutická společnost založená lékárníky už v roce 1871. Jeho úspěch a ohlas všechny překvapil a přivedl vedení společnosti k nápadu rozšířit publikační počiny o vydávání farmaceutických knih i samostatného časopisu. V té době vycházel v převážně německých Litoměřicích třikrát měsíčně farmaceutický časopis Rundschau (jeho celý název byl velmi dlouhý, často se měnil a dnešní laskavý čtenář by ztratil část své laskavosti, kdybych jej celý vypisoval).

První nápad na český farmaceutický časopis byl velmi jednoduchý, překládat do češtiny poměrně úspěšný Rundschau. Obavy byly především finančního rázu, ale po vášnivých diskuzích bylo v listopadu 1881 na schůzi Farmaceutické společnosti určeno, že doba došla k potřebě původního českého časopisu. Do jaké míry se to podařilo v počátcích splnit, je ještě neprobádanou otázkou, protože první redaktor ČČL magistr Adolf Vomáčka byl v roce 1882 současně i redaktorem nadále vycházejícího německého farmaceutického Rundschau. Také finanční starosti byly dány novému listu takřikajíc do kolébky a držely se ho po celou dobu jeho existence. Například zvláštní fond Farmaceutické společnosti na vydávání českých knih v začátcích disponoval částkou 613 zlatých, zatímco fond pro vydávání časopisu jen 38 zlatých.

Přes všechny potíže a pochybnosti 1. dubna 1882 Časopis českého lékárnictva vyšel a jeho celé číslo si můžete prohlédnout. Úvodní provolání napsal zřejmě spisovatel a vodňanský lékárník František Herites nebo jeho přítel magistr Jan Nosek. Imaginace redaktora a magistra Adolfa Vomáčky postrádala takové vzletnosti, navíc byl výrazově jistější v němčině. Časopis českého lékárnictva vykročil na cestu coby měsíčník

v rozsahu 16–20 stran, za předplatné 4 zlatky ročně. Redigoval ho Adolf Vomáčka, později významný obchodník, vynálezce a odborný spisovatel. Roku 1882 například založil v Litoměřicích obchodní společnost Vomáčka's Handelsunternehmen, která nejprve v Litoměřicích a později i v Praze prodávala lékárenský a zdravotnický materiál, pomůcky a přístroje. Vomáčka sám zkonstruoval dva typy strojků na výrobu pilulek nebo tzv. Obduktor, přístroj na potahování pilulek, pastilek a komprimátů. Jako odborný autor vešel ve známost s praktickými příručkami jako Handbuch der Receptur nebo Die Geschäftspraxis des Apothekers und seine Nebengeschäfte (Obchodní praxe lékárníka a jeho vedlejší činnosti). Tyto nečasopisecké okolnosti uvádím především pro představu, v jaké atmosféře první český lékárnický časopis vznikl.

První ročník byl svým způsobem zahřívací, časopis hledal svůj obsah i pravidelné čtenáře. Hned v druhém čísle potkáváme jméno A. C. Herites, otce pozdějšího redaktora a slavného spisovatele, který z pozice přednosty lékárnického grémia píseckého kraje a vodňanského lékárníka nabádal členy grémií k odběru časopisu. Ve třetím čísle prvního ročníku vidíme i tehdejší

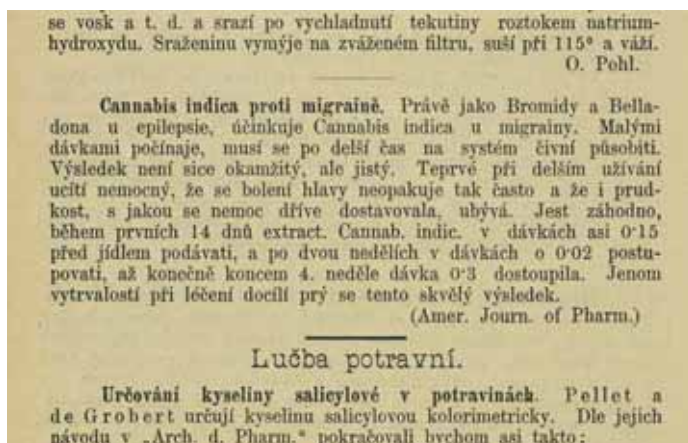
úzkou spolupráci lékárníků a lékařů, když čteme o II. sjezdu českých lékařů a přírodozpytců, jehož se Farmaceutická společnost také účastnila. Poprvé se objevuje jméno autora magistra Karla Fragnera, pozdějšího průkopníka průmyslové farmaceutické výroby v Čechách. První ročník odebíralo 216

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

lékárníků v Čechách, 40 na Moravě a ve Slezsku a 62 v dalších zemích.

Umístění redakce v Litoměřicích a zřejmě i některé další okolnosti nedělaly dobrotu, a tak už v listopadu 1882 se na schůzi Farmaceutické společnosti řeší vznik komise, „*kteřá by se zabývala vydáváním Časopisu v Praze, poněvadž dle četných námitek pánů odběratelů je patrné, že posavadní vydávání v Litoměřicích v mnohém ohledu vadí.*“ Dále se na schůzi řešilo, že „*těž věci nesprávně se v Časopisu nalézají a že p. redaktor si všeobecně stěžuje, že má mnoho práce a žádného výtěžku.*“

Buď, jak buď, od druhého ročníku 1883 začal vycházet Časopis českého lékárnictva v Praze, od třetího čísla jej redigoval magistr Otmar Pohl, majitelem, redaktorem i vydavatelem profesor August Bělohoubek. Jako předseda Farmaceutické společnosti se o vznik Časopisu velmi zasloužil. Po přestěhování redakce do Prahy shrnul zaměření periodika: „*Jako lékárnické časopisy cizojazyčné, bude se i náš časopis zabývat: Vědeckou stránkou lékárnictví, pak chemií, přírodními vědami i průmyslem, dokud jen poněkud souvisí s lékárnictvím, dále bude časopis přinášeti i jiné zprávy, které zajímají každého vzdělance, i když pocházejí z jiného lidského vědění a konečně bude obsahovati i zprávy i úvahy, jež týkají se hmotné neb obchodnické stránky lékárnictví...*“

Jak to, že časopis vydávala Farmaceutická společnost, když píšeme „majitelem, vydavatelem byl ten a ten? Tady je potřeba se zastavit a vysvětlit, že ačkoliv Časopis byl orgánem Farmaceutické společnosti a lékárnických grémií, dle tehdejších zákonů musela za obsah i vydávání ručit konkrétní fyzická osoba. U ČČL se to řešilo například formulkou na konci konkrétního vydání: „*Zodpovědný redaktor, nakladatel a vydavatel jménem „Farm. Spol. v Praze“ Fr. Herites.*“ (1896)

Finanční situace se v dalších ročnících stabilizovala a v roce 1884 se očekával již příjem 500 zlatých. Proto bylo rozhodnuto o honorování původních prací zveřejněných v ČČL. Také díky tomu mohly od roku 1885 začít vycházet i odborné přílohy z oblasti farmaceutické chemie (například pětidílná Řada poučných článků z oboru lučby, kterou uspořádal pražský lékárník doktor Alois Jandouš) a dalších oborů (například doktora Šťastného Zákony a nařízení týkající se lékárnictví.)

Časopis českého lékárnictva uveřejňoval i krátké recenze literárních počinů kolegů. Magistr Karel Lábler například představil

sbírku črt Františka Heritese Psáno pod čáru jako recept proti zádumčivosti.

„*A na nejnovější tuto sbírku musím kolegy zvláště upozorniti. Není divu, že většina z nás v nerovném boji, který o existenci stavu vedeme, zoufale hledí do budoucnosti, že stává se zádumčivými. Aby se tak vesměs nestalo, odporučuji všem, mladým i starým, svobodným i ženatým, mužským i ženským přívržencům lékárnictví svrchu udanou sbírku Heritesovu.*“

Jako tak často i v pozdějších dobách, stal se Časopis místem a do určité míry i obětí soupeření různých skupin a pohledů na české lékárenství. Magistr Pohl začal být kritizován za to, že se příliš věnuje publikaci odborných textů a málo praktickým záležitostem, například inzerci. V roce 1886 se vystřídaly generace i ve vedení Farmaceutické společnosti, což mělo logicky dopad na časopis. PhMr. Otmar Pohl odešel a trvalou péči o časopis si rozdělili magistři Lábler a Štěpánek. Časopis vlivem krize dočasně přestal honorovat příspěvky, autory místo toho obdarovával například knihami. Častěji byly přejímány články z jiných periodik, například z Časopisu lékařů českých, Listů chemických nebo i ze zahraničních odborných časopisů.

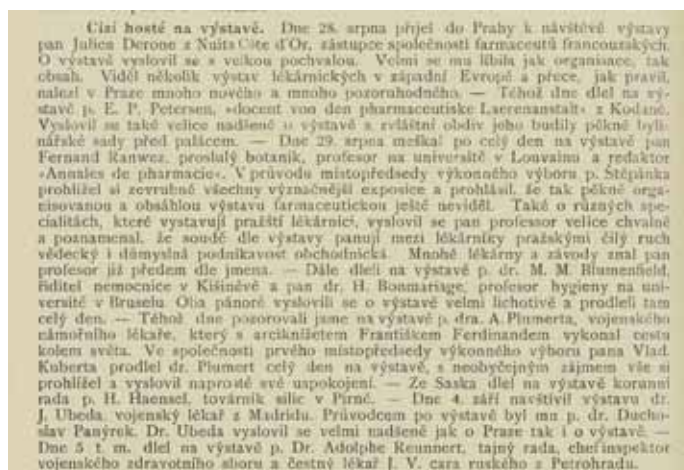
V roce 1888 převzal vedení časopisu velmi aktivní magistr Karel Schürer. Na vydávání Časopisu i Kalendáře uzavřel novou smlouvu s Farmaceutickou společností, převzal veškeré „závazky, práva i požitky“ a existenci ČČL postavil na bytelnějším základě. Předplatné činilo 7 zlatých ročně, přičemž členové FS platili jen 5 a Společnost tuto ztrátu Schürerovi finančně kompenzovala. Časopis vycházel 3x měsíčně, čímž se rozsah téměř zdvojnásobil. Přibylo i speciálních příloh a opět honorovaných původních prací. PhMr. Karel Schürer by si zasloužil větší prostor. V roce 1888 v Praze založil první český podnik na zařízení lékáren a laboratoří. Vybavoval lékárny nejen v Čechách, ale i na Balkáně, v Rusku nebo v Palestině. Stal se ředitelem první aspirantské školy, přednášel, publikoval a byl i aktivním turistou a cyklistou. Velmi se zasloužil o úspěšný průběh celonárodních výstav v letech 1891 a 1895 a také o vynikající propagaci české farmacie na II. Mezinárodní farmaceutické výstavě v roce 1896.

Na začátku 90. let nastupovaly do české farmacie silné ročníky mladých ambiciózních lékárníků, kteří měli o své budoucnosti jiné představy. Studenti farmacie a kondicinující lékárníci si v roce 1890 založili Klub českých farmaceutů a opustili řady Farmaceutické společnosti. Přestože muselo jít o značný konflikt a Klub českých farmaceutů vydával nějakou dobu i svůj vlastní časopis, v Časopise českého lékárnictva dostávají prostor všechny názorové proudy. Zprávy z Klubu českých farmaceutů se objevují poměrně často a ČČL je určitým spojovatelem různých aktuálních zájmů. Kromě oficialit přináší ČČL i obsáhlé zprávy z výletů a mimopracovních setkání. Tak je například věnována velká pozornost výletu Klubu českých farmaceutů 21. června 1891 „do hájovny v Krči“. Fascinující je úvodní formulace. „*Vyje-li jsme počtem 460 osob...*“ Dovede si někdo dneska představit lékárnickou volnočasovou akci, které by se zúčastnilo 460 osob?

V roce 1892 je ČČL kritizován například slovy: „*Časopis českého lékárnictva není časopisem lékárníků, ale orgánem nespokojených farmaceutů a dcer Minerviných.*“ Musím přiznat, že jedním ze zakladatelů Klubu českých farmaceutů byl i můj pradědeček

Otakar Štorch, který ač tehdy ještě neženatý a bez vlastní lékárny, byl velkým odpůrcem žen farmaceutek, a ani příliš nerozuměl potřebám lékárníků – zaměstnanců. Protože se velmi brzy, ve svých 23 letech už stal předsedou Klubu českých farmaceutů, je ho i v ČČL té doby plno. Někdy byl velmi nesmlouvavý. „Schůze sjezdu našeho, kde mnohý snad promluví o tom, jaké možné jest zlepšení stavu kondicionujících, musí se dít způsobem důstojným, řeči snad, které by do socialistické schůze patřily, se nepřipustí.“ Taky se po několika letech kondicionující lékárníci osamostatnili od Klubu a založili si vlastní organizaci. 1. ledna 1896 vstupuje do vedení Časopisu českého lékárnictva už obecně proslulý František Herites. Časopis rediguje spolu s magistrem Bohumilem Kraftem. „S vážnými úmysly a s opravdovou vůlí ujímáme se redakce ČČL svěřené nám Farmaceutickou společností... Nemožno nakreslití snad v prvním čísle tomto přesný plán redakční, neboť cesty konečně nalézají se a objevují také až cestou samou, i nelze při vyjití je znáti vždy dopodrobna...“

Jako by časopis opět po letech hledal svoji podobu a cestu. Časopis českého lékárnictva nicméně plnil skvěle svoji funkci během pořádání již zmiňovaných výstav a zejména II. Mezinárodní farmaceutické výstavě v roce 1896 byl věnován velký prostor. Několik podzimních čísel bylo určeno jen této unikátní události, kterou český farmaceutický svět od té doby nezažil. Výstavy se zúčastnilo 545 vystavovatelů, z toho 215 zahraničních. Výstavu navštívilo přes 100 tisíc návštěvníků a Časopis českého lékárnictva přinášel reportáže, medailonky vystavovatelů i osobní postřehy. K této farmaceutické události, nad kterou uznale pokyvovala hlava celá Evropa, se musíme ještě v budoucnu v časopise vrátit.

František Herites vedl ČČL do roku 1899. Jako spisovatel a velmi známá osobnost pomohl k rozšíření povědomí o lékárnickém povolání i mimo stav a zcela jistě si zaslouží, abychom po něm při 140. výročí vzniku našeho časopisu pojmenovali cenu, která bude udělována lékárníkům publikujícím. Tak jako má Česká farmaceutická společnost ČLS JEP medaili Eduarda Skarnitzla za celoživotní přínos pro rozvoj farmacie v oblasti vědy, výzkumu a vzdělávání a medaili Emila Šedivého za celoživotní přínos farmaceutické praxi, má právě vzniklá Heritesova cena Časopisu českých lékárníků za publicistickou práci svůj význam pro prezentaci nenahraditelné lékárnické práce. O novém ocenění i životě Františka Heritese píšeme více na jiném místě tohoto vydání. V historii letošního oslavení, nejstaršího českého lékárnického média, budeme pokračovat v příštím čísle.

Zdeněk POKORNÝ

Lékárník, redaktor a spisovatel pod Zlatým sluncem

František Herites (1851–1929) se narodil ve Vodňanech v rodině lékárníka. Když po letech lékárně U zlatého slunce přebíral, byl celý rodinný majetek zatížen obrovskými, téměř neřešitelnými dluhy. Svůj nepříliš příjemný vstup do lékárnického světa později František Herites zpracoval v autobiografickém románu Tajemství strýce Josefa. Před zděděnými dluhy a s nimi souvisejícími problémy Herites celý život utíkal ke psaní. Stal se součástí literární skupiny Lumírovců, velmi brzy se proslavil svými fejetony, črtami a dalšími kratšími prózami. Velmi vzhlížel k Janu Nerudovi, který byl jeho autorským vzorem. Kromě Tajemství strýce Josefa se mnoha vydání dočkaly i Maloměstské humoresky, Z mého Herbáře, Arabesky a kresby, Vodňanské vzpomínky, Psáno pod čáru a další.

Kromě literární a publicistické tvorby byl František Herites osobností neposednou a veřejně činnou. Stal se vodňanským starostou, ačkoliv tato funkce nebyla tehdy honorovaná. Do vodňanské historie se zapsal jako ten, který konečně

přivedl do města železnici. A taky Mikuláše Alše, svého přítele, kterého přemluvil k originální výzdobě tamního kostela. Jako novinář odjel Herites v roce 1893 na Světovou výstavu do Chicaga a v Americe zůstal s rodinou celý rok.

Během svého pobytu se skamarádil s Antonínem Dvořákem, který mu na newyorském molu vrazil do ruky svazek rukopisů (Herites se vracel do Evropy dřív než Dvořák) s prosbou, zda by je jeho německému nakladateli neposlal až z Evropy, protože prý nedůvěřuje americké poště. Tak vodňanský lékárník František Herites ve své lodní kajutě převezl přes oceán originál jedné z nejslavnějších skladeb všech dob, symfonie Z Nového světa.

Aby alespoň částečně vyběděl z nekonečných dluhů, prodal vodňanskou lékárně a odstěhoval se do Prahy. Tam pokračoval v psaní do mnoha velkých novin a časopisů, později zakotvil v Časopisu českého lékařnictva jako odpovědný redaktor a „vydavatel Jménem Farmaceutické společnosti“. (Stal se nadprůměrně honorovaným autorem, za jeden fejeton do Národních listů dostával Herites i 15 zlatých,

Heritesova knihovna ve Vodňanech

tedy víc jak dvojnásobek ročního předplatného Časopisu českého lékárnictva.)

V té době ovšem už dávno patřil k první generaci autorů i zakladatelů Časopisu českého lékárnictva (více v textu začínajícím na straně 9). Jeho úspěšné knihy jsou v něm průběžně recenzovány a některé zdroje uvádějí, že je i autorem úvodního provolání z prvního čísla roku 1882. „*V řadrech uvědomělých a obětavých vlastenců dávno odchovávaná myšlenka vydávání Časopisu českého lékárnictva vystupuje dnes skutečněna...*“

František Herites vedl ČČL v letech 1896–1899 za pomoci magistra Bohumila Krafta.

„*V první řadě Časopis českého lékárnictva musí být obrazem snažení českých příslušníků stavu a soustřediti v sloupcích svých práce všech, kdož odborně pracují mezi českými lékárníky. List reprezentující navenek českou farmacii, nesmí býti českým pouze jazykem, ale dokázati musí samostatnou českou práci, ukázati má, že jako jiné sourodé stavy v Čechách také české lékárnictví smí a může hlásiti se k vlastnímu životu a jako takové, jako české lékárnictví, hájiti platné místo své na světovém zápasišti.*“ Napsal v úvodním slově v roce 1896.

František Herites se stal také tajemníkem Českého hlavního grémia lékárníků a později byl jmenován i řádným členem České akademie věd a umění. Prasynovcem Františka Heritese byl i moravský básník Jan Skácel.

Vodňanskou Heritesovu lékárnou koupil v roce 1896 můj pradědeček magistr Otakar Štorch a prazvláštní shodou náhod o několik desítek let později i jeho budoucí zeť a můj dědeček

Redakční rada

Téměř na den přesně po třech letech se sešla redakční rada našeho časopisu. 21. března dopoledne, a tentokrát ne v salonku restaurace U Čejpů, ale v komorové zasedačce na Rozárce. Příjemným překvapením bylo, že na pozvání k osobnímu setkání zareagovali i po tak dlouhé době všichni.

Z devíti členů se omluvili tři. S většinou byla redakce v pravidelném kontaktu i během letité pauzy, protože velká část z nich do časopisu pravidelně přispívá svými texty. Díky skvěle připravenému občerstvení (Děkujeme, sekretariáte!) a snad i zásluhou toho, že osobní spory a na jiných platformách ostře vedené diskuze, zůstaly tentokrát před brankou Rozárky, probíhalo setkání v příjemně přátelské a dělné atmosféře. Na úvod si předseda redakční rady Jan Horáček připravil několik konkrétních připomínek k aktuální podobě časopisu, o kterých se následně diskutovalo. Šlo například o použití fotografií nebo otázku, jestli se časopis až příliš nevěnuje historii. Bylo zmíněno, že se v dřívějších letech stalo zvykem, že si všichni členové redakční rady na setkání připravovali své poznámky k tomu, jak časopis působí, co změnit, a že by bylo dobré se k této praxi vrátit. To velmi vděčně kvitoval především pan šéfredaktor. Padala řada návrhů, co v časopise zlepšit, například docent Josef Kolář doporučoval více informovat o dění v nejrůznějších

PhMr. Jaroslav Pokorný, který tehdy ještě svobodný, čerstvě dostudovaný lékárník vůbec netušil, že v Kolíně, kam se mezitím Štorchovi přestěhovali, žije nějaká Anička, kterou si jednou vezme za ženu...

Ještě na konci 19. století zažil pradědeček Štorch ve Vodňanech slavné literární trio přátel Zeyer, Herites, Mokry, a zanechal o nich v rodinném archivu zajímavou mnohastránkovou vzpomínku, kterou jsem teprve nedávno objevil. „*Nejčastěji sedávali na schodech před lékárnou. Je to naše již promlčené právo, říkával mi s úsměvem Julius Zeyer.*“ Píše v ní Otakar Štorch. A troufá si i na zajímavou recenzi Heritesova díla, z níž malou část zde tímto premiérově zveřejňuji.

„*Nejvíce těchto prací věnováno jest malému městu a kraji vodňanskému z let sedmdesátých a osmdesátých. Všimá si jeho přirozené prostoty, svěžesti, kontrastující tolik s velkoměstskou škrobeností, na druhé straně však také kreslí bosácké předsudky, malý obzor, nedůvěřivost, trochu kastovnictví. To vše nalézá v Heritesovi bystrého pozorovatele, vážného nebo humoristického soudce a duchaplného umělce. Rodí-li se z prvních motivů vábné idylky, zrcadlí lásku spisovatelovu k okolí, v němž prožil svůj celý život, a s ním poutají jej i dávné tradice rodinné (Tajemství strýce Josefa, Ze starých časů) nutkají druhé k vážným úvahám, jež ústí tu v jeho jímavý humor nebo v neodolatelnou komiku, tu v břitkou satiru a ironii...*“

Není pochyb o tom, že jméno Františka Heritese může bez studu provázet v podobě udělované ceny i medaile další generace českých lékárníků a inspirovat je k práci pro veřejnost a publikační činnosti.

Zdeněk POKORNÝ

organizacích, které nejvíce ovlivňují lékárnický život, jako je Ministerstvo zdravotnictví nebo SÚKL. Redakční rada se jednoznačně shodla a potvrdila hlasováním, že doporučuje přestat v časopise zveřejňovat osvědčení k výkonu lékárenské praxe.

Největší pozornost se pak věnovala avizované nové Ceně časopisu českých lékárníků. Všichni členové redakční rady obdrželi předem koncept tohoto nového ocenění. Všichni také tento nápad jednoznačně přivítali a podpořili, přidali se k nim i někteří z těch, kteří se písemně omluvili a ve své omluvě vyslovili se vznikem nové ceny souhlas. Na Rozárce se pak podrobně diskutovalo o tom, jak parametry této ceny přesně nastavit. Tuto diskuzi není třeba detailně představovat. Důležité je, že výsledná podoba, včetně názvu Heritesova cena Časopisu českých lékárníků, tak, jak je představena na jiném místě tohoto čísla ČČL, byla jednomyslně schválena redakční radou časopisu. Šéfredaktor seznámil členy redakční rady s dalšími detaily ze života svého dávného předchůdce Františka Heritese a přinesl na jednání i ukázky Heritesových knih.

Redakční rada se na závěr domluvila, že bude usilovat o častější osobní setkávání.

(red)

Profesní komory coby Svatoplukovy pruty

Lékárníci, lékaři, zubaři, veterináři, advokáti, notáři, exekutoři, auditoři, daňoví poradci, architekti, autorizovaní inženýři, patentoví zástupci, dovedete si představit tuto sílu rozumu pohromadě? Jak by asi bylo ouzko zamrzlé státní správě, kdyby se tyto nezávislé cechy spojily v jednom společném zájmu? Prozatím se zástupci profesních komor zřízených ze zákona sešli 6. dubna v sídle České stomatologické komory v Nuslích a radili se, jak dál po covidových letech a zda skutečně nenajdou společné téma, se kterým by mohli předstoupit před stát a žádat pozornost adekvátní svému sečtenému významu.

Všechny přivítal a setkání moderoval prezident stomatologů Roman Šmucler. Program byl sice připraven, ale debata by se rozproudila i bez něj, bylo evidentní, že přítomní prezidenti i viceprezidenti toho mají na srdci spoustu a že podobná setkání budou mít vždy daleko do formálnosti.

Prvním bodem programu bylo znovuobnovení pravidelných setkání premiéra se zástupci profesních komor a nastavení spolupráce s novou vládou, zejména v oblasti, kde samosprávné komory vykonávají funkce státní správy. Pokračovat v podobných setkáních s premiérem bylo kvitováno všemi velmi souhlasně, a jestli jsem to dobře pochopil, na radě je teď už jen hledání termínu, kdy to bude všem vyhovovat. Dalším okruhem diskuzí byla novela zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, kdy je tento zákon čas od času zneužíván k požadování informací, aniž by bylo bráno v úvahu, že komory jsou samosprávné organizace financované svými členy.

Poměrně dlouho se diskutovalo, jak v různých oborech probíhá tzv. vinklaření, tedy neoprávněné poskytování odborných služeb osobami, které k tomu nemají patřičnou kvalifikaci. Zazněla řada kuriózních příběhů lidí, kteří se vydávali za notáře, advokáty i veterináře. Prezident ČLnK Aleš Krebs připomněl i podobnou formu zneužívání, a to například používání názvu lékárna u obchodů, které k tomu nemají akreditaci. Živá byla debata i nad tristním stavem českého soudního zneuctví, zcela evidentně by to bylo jedno z témat na očekávané setkání s premiérem.

Samozřejmě válka na Ukrajině, příliv uprchlíků a jejich možnost zapojit se do dění v českém odborném prostředí, bylo nakonec dominující téma, k němuž měl co říct každý. Prezident ČLnK Aleš Krebs vysvětlil, jak se naše Komora staví k uplatnění ukrajinských farmaceutů v českých lékárnách a stejně jako mnozí představitelé dalších komor vyloučil možnost snižování odborné náročnosti stávajících aprobačních řízení.

Lékárníci i náš časopis měli na setkání jednoho dalšího, nenápadného spojence, kterým byla Katka Návojevová Horáčková, která je členkou představenstva Komory veterinárních lékařů a současně, jak známo, lékárníci a členkou redakční rady Časopisu českých lékárníků.

Když nezávislý pozorovatel sledoval focení společné fotografie zástupců profesních komor, nemohla ho nenapadnout pověst o Svatoplukových prutech, které se nezlomí jen, když zůstanou v soudržném svazku.

OSVĚDČENÍ K VÝKONU LÉKÁRENSKÉ PRAXE

zrušená a vydaná od 25. 2. do 1. 4. 2022

Zrušená osvědčení

740/2021	Mgr. Hana Baráková, Lékárna Salvia, V Kasárnách 1019, Kolín	463/2020	Mgr. Soňa Szewczykova, Lékárna U královské obory, Dukelských hrdinů 567/52, Praha
405/2014	Mgr. Hana Baráková, Lékárna Helios s. r. o., Smetanova 764, Kolín	300/2020	Mgr. Soňa Szewczykova, IBI-International spol. s. r. o., Senovážné náměstí 1463/5, Praha
1694/2013	PharmDr. Lenka Kordová, Dr.Max LÉKÁRNA, S. K. Neumanna 329, Hradec Králové	465/2021	Mgr. Tereza Sorbiová, Lékárna Pilulka, Tesaříkova 1027, Praha
94/2021	RNDr. Jaroslava Roučková, Lékárna U zlatého lva, Tyršova 737, Rakovník	9/2021	PharmDr. Jana Poláčková, Dr.Max LÉKÁRNA, Pálavské nám. 4387/14, Brno
95/2021	RNDr. Jaroslava Roučková, Lékárna Na Sekyře s. r. o., Tyršova 737, Rakovník	487/2019	Mgr. Viera Hanusová, Dr.Max LÉKÁRNA, Železniční 887/1, Karlovy Vary
460/2021	Mgr. Lívia Pavlenková, BENU Lékárna Kaufland Hloubětín, Kolbenova 1141/35, Praha	592/2020	PharmDr. Alice Kaločová, Pilulka Lékárny a. s., Drahobejlova 1073/36, Praha
190/2021	PharmDr. Klauďie Synáková, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a. s., Nové sady 996/25, Brno	757/2020	Mgr. Filip Adámek, Dr.Max LÉKÁRNA, Kamenice 1a, Brno
215/2009	PharmDr. Robert Bartas, Ph.D., MBA, Ústavní lékárna Orlová, Masarykova 900, Orlová	1680/2013	PharmDr. Branislav Barčík, Dr.Max LÉKÁRNA, Pilnáčkova 436/11, Hradec Králové
404/2019	Mgr. Alena Kondelová, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s., Nové sady 996/25, Staré Brno	209/2011	Mgr. Pavlína Brázdilová, Lékárna Na Letné, Dlouhá 34, Olomouc
645/2021	PharmDr. Kateřina Doležalová, Lékárna U sv. Augustina, nám. Míru 373/1, Brno	1244/2013	PharmDr. Šárka Řeřuchová, Hégr Tomáš, Hanušova 17, Olomouc
646/2021	PharmDr. Kateřina Doležalová, MAPO lékárna s. r. o., Olomoucká 3896/114, Prostějov	160/2020	PharmDr. Sylva Pířová, Lékárna KOLF Palác Pardubice, Masarykovo náměstí 2799, Pardubice
1710/2013	PharmDr. Lenka Rufferová, Dr.Max LÉKÁRNA, Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	116/2015	Mgr. Jaroslava Adamcová, ASTER PHARMA, spol. s. r. o., náměstí Svobody 1, Sušice
376/2021	Mgr. Věra Prokopová, Lékárna Sadská, Palackého nám. 4, Sadská	117/2015	Mgr. Jaroslava Adamcová, Lékárna Panacea, Blatenská 322, Horažďovice
590/2019	RNDr. Eliška Vassová, lékárna Mamed Vyškov, Puškinova 2a, Vyškov	316/2011	Mgr. Petr Ostrožlík, Lékárna U Výstaviště, U výstaviště 182/8, Přeřov
111/2020	PharmDr. Michal Kačírek, BENU Lékárna Údolní, Údolní 1147/106, Praha	599/2021	Mgr. Milada Grandová, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a. s., Nové sady 996/25, Brno
270/2020	PharmDr. Michal Kačírek, JRJ PHARMA ONE, s. r. o., Údolní 1147/106, Praha	601/2021	Mgr. Milada Grandová, Dr.Max LÉKÁRNA, Český Brod, nám. Arnošta z Pardubic 21, Český Brod
19/2021	Mgr. Monika Ferejová, Dr.Max LÉKÁRNA, Vídeňská 995/63, Brno	424/2019	Mgr. Michaela Velecká, BENU Lékárna, Želivského 5050, Jablonec nad Nisou
794/2020	PharmDr. Iva Zádrapová, Dr.Max LÉKÁRNA, U Dálnice 744, Brno	244/2006	Mgr. Tomáš Frýda, BENU Lékárna, Písecká 972/1, Plzeň
410/2019	PharmDr. Elena Nováková, Lékárna Prima, Fibichova 41, Chrudim	272/2019	Mgr. Hana Tomanová, Lékárna Šumbark, Kochova 815/1, Havířov
411/2019	PharmDr. Elena Nováková, PEARS HEALTH CYBER, s. r. o., Voctářova 2449/5, Praha	314/2019	Mgr. Hana Tomanová, Diagnostický a léčebný komplex, s. r. o., Kochova 1227, Havířov
281/2020	Mgr. Lenka Pindurová, Lékárna METRO Petřiny, Čílova 303/10, Praha	695/2021	Mgr. Veronika Prášková, Dr.Max LÉKÁRNA, Zdislavická 583, Praha
282/2020	Mgr. Lenka Pindurová, Lékárna METRO Petřiny s. r. o., Kozí Hory 14, Nový Knín	587/2021	PharmDr. Josef Balcar, Lékárna HAMRA, Pražská 1995, Náchod
431/2019	Mgr. Šárka Neprašová, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a. s., Nové sady 996/25, Brno	709/2020	PharmDr. Jana Valentová, HAMRA medical s. r. o., Pražská 1995, Náchod

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

- 52/2021 Mgr. Miroslava Janovská, Lékárna, Jizerská 303, Hejnice
- 234/2021 Mgr. Miroslava Janovská, RNDr. Brigita Ročková, Větrná 243, Raspenava
- 588/2021 PharmDr. Iveta Baumgartnerová, BENU Lékárna, Radniční 3400, Most
- 225/2020 PharmDr. Václav Bareš, Pilulka lékárna, Příkop 843/4, Brno
- 1192/2013 Mgr. David Čihal, BENU Lékárna, Máchova 8, Františkovy Lázně
- 605/2021 Mgr. Anna Kohutková, BENU Lékárna Kamenice, Kamenice 811/32, Brno
- 246/2021 Mgr. Radka Dostálová, Dr.Max LÉKÁRNA, Pavlovická 49/18, Olomouc
- 111/2006 Mgr. Margita Vavříková, LÉKÁRNA NA ZÁMĚSTÍ, Záměstí 215, Choceň
- 396/2013 Mgr. Margita Vavříková, LÉKÁRNA NA ZÁMĚSTÍ s. r. o., nám. Jana Zajíce 6, Vítkov
- 415/2020 PharmDr. Marie Tkáčová, Dr.Max LÉKÁRNA, Benešova 1000, Kolín
- 416/2020 PharmDr. Marie Tkáčová, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s., Nové sady 996/25, Brno
- 204/2022 Mgr. Marek Hampel, Lékárna MAGNUS, Jesenická 647, Vrbno pod Pradědem
- 205/2022 PharmDr. Petra Holcmanová, Lékárna Strašnice s.r.o., Starostrašnická 164/38, Praha 10, Lékárna Strašnice s. r. o.
- 206/2022 Mgr. Jarmila Hrabalová, Lékárna U Výstaviště, U výstaviště 182/8, Přerov, PMP REOPHARM s. r. o.
- 207/2022 PharmDr. Eva Hrazdilová, Lékárna Dr.Max, Pálavské nám. 4387/14, Brno, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 208/2022 Mgr. Miroslava Janovská, Lékárna Hejnice, Jizerská 303, Hejnice, Housková Kristýna Mgr.
- 210/2022 Mgr. Marie Ježková, Lékárna Prima, Fibichova 41, Chrudim, PEARS HEALTH CYBER, s. r. o.
- 212/2022 Mgr. Jan Komrska, Lékárna Nemocnice, Radomyšlská 336, Strakonice, Nemocnice Strakonice s. r. o.
- 214/2022 PharmDr. Josef Komrska, Lékárna Panacea, Blatenská 322, Horažďovice, ASTER PHARMA, s. r. o.
- 215/2022 PharmDr. Jan Král, Lékárna – Nem. Rud a St., Máchova 400, Benešov u Prahy, Nem. Rudolfa a Stef. Benešov, a. s.
- 217/2022 PharmDr. Hana Michněvičová, Dr.Max LÉKÁRNA, Zdislavická 583, Praha, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.

Vydaná osvědčení

- 190/2022 PhMr. Vlasta Chodaničová, U Elišky, Dlouhá třída 873/18b, Havířov
- 194/2022 Mgr. Filip Adámek, Dr.Max LÉKÁRNA, U Dálnice 744, Brno, Modřice, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 195/2022 PharmDr. Branislav Barčík, Dr.Max LÉKÁRNA Český Brod, Nám. Arnošta z Pardubic 21, Český Brod, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 196/2022 PharmDr. Robert Bartas, Ph.D. MBA, Ústavní lékárna Orlová-Lutyně, Masarykova 900, Orlová, Nemocnice Karviná-Ráj, přísp. org.
- 197/2022 PharmDr. Iveta Baumgartnerová, BENU Lékárna, Na Pankráci 1727/86, Praha, DIFFERENT PHARMA, a. s.
- 198/2022 PharmDr. Lucie Černá, Dr.Max LÉKÁRNA, Rašínova třída 1669, Hradec Králové, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 199/2022 Mgr. Monika Ferejová, Dr.Max LÉKÁRNA, Vídeňská 281/77, Brno, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 200/2022 PharmDr. Veronika Fojtíková, BENU Lékárna, Písecká 972/1, Plzeň, BENU Česká republika s. r. o.
- 201/2022 Mgr. Daniela Furková, BENU Lékárna, Radniční 3400, Most, BENU Česká republika s. r. o.
- 202/2022 Mgr. Nikola Gogolínová, Lékárna Sadská, Palackého nám. 4, Sadská, Nemocniční lékárny s. r. o.
- 203/2022 Mgr. Marek Hampel, Lékárna Magnus, Jesenická 633, Vrbno pod Pradědem, KRATEGUS spol. s r. o.
- 218/2022 Mgr. Nikola Mrázková, Nemocniční lékárna ÚVN, U Vojenské nemocnice 1200, Praha, Ústřední vojenská nemocnice
- 219/2022 Mgr. Jana Pávková, LÉKÁRNA NA ZÁMĚSTÍ, Záměstí 215, Choceň, LÉKÁRNA NA ZÁMĚSTÍ s. r. o.
- 220/2022 Mgr. Lívia Pavlenková, Lékárna EUC, Kartouzská 204/6, Praha, EUC Klinika Praha a. s.
- 221/2022 Mgr. Alena Petrůjová, Lékárna U sv. Augustina, náměstí Míru 373/1, Brno, MAPO lékárna s. r. o.
- 222/2022 Mgr. Veronika Pfeilerová, Dr.Max LÉKÁRNA, tř. 9. května 2886, Tábor, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 224/2022 PharmDr. Sylva Pišová, Lékárna Dr.Max, Masarykovo náměstí 2799, Pardubice, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 225/2022 PharmDr. Zina Samková, Lékárna Na Městečku, Na Městečku 56, Pozořice, Lékárna na městečku, spol. s r. o.
- 226/2022 PharmDr. Lenka Smutková, Dr.Max LÉKÁRNA, Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 227/2022 Mgr. Lenka Smyčková, Dr.Max LÉKÁRNA, Benešova 1000, Kolín, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 228/2022 Mgr. Pavla Svobodová, Dr.Max LÉKÁRNA, Pilnáčkova 436/11, Hradec Králové, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.

- 229/2022 PharmDr. Jana Vávrová, Lékárna LEMON, Žežická 597, Příbram V, Health and Beauty shops s. r. o.
- 231/2022 Mgr. Petra Vysloužilová, Dr.Max LÉKÁRNA, Konečná 25, Prostějov, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 232/2022 PharmDr. Iva Zádrapová, Dr.Max LÉKÁRNA, Kameňice 1a, Brno, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 237/2022 Mgr. Veronika Valentová, Lékárna BB Centrum, Želetavská 5, Praha, Health and Beauty shops s. r. o.
- 242/2022 Mgr. Kateřina Muzikářová, Lékárna Dr.Max, Sebastiniho 6, Prostějov-Držovice, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s.
- 252/2022 PharmDr. Josef Balcar, Lékárna HAMRA, Pražská 1995, Náchod
- 254/2022 Mgr. Soňa Szewczykova, Lékárna U královské obory, Dukelských hrdinů 567/52, Praha, Pharm Go 109 s. r. o.

(člnek)

INTERAKTIVNÍ DISPENZAČNÍ SEMINÁŘE

Přihlašování pouze na www.lekarnici.cz – vzdělávací akce – nabídka kurzů pro lékárníky. Účastnický poplatek uhradte podle pokynů při přihlášce: bankovním převodem na účet číslo: 35 – 7905240297/0100 vedený u KB, variabilní symbol: členské číslo účastníka, konstantní symbol: 558, specifický symbol: kód semináře. Splatnost nejpozději do 10 dnů před konáním semináře. Platba v hotovosti na místě není možná. Semináře se mohou zúčastnit pouze předem přihlášení zájemci s řádně uhrazeným účastnickým poplatkem. Přihlášení účastníci bez zaplaceného poplatku budou z organizačních důvodů 10 dnů před konáním semináře odhlášeni a jejich místa budou uvolněna pro ostatní zájemce.

KVĚTEN

3. 5. Brno (kód semináře: 22049)

NCO NZO, Vinařská 6, učebna č. 314B, od 16.30 hodin

Téma: Psychózy v kontextu nových antipsychotik

Anotace: Psychotická onemocnění patří mezi vážné psychiatrické poruchy s rozsáhlými negativními důsledky pro pacienta i společnost. V posledních letech byla na český trh uvedena 3 nová antipsychotika – karpiprazin, lurasidon a brexpiprazol. V semináři se zaměříme na farmakoterapii psychóz v kontextu nových terapeutických možností.

Lektoři: PharmDr. Bc. Hana Kotolová, Ph.D. (FaF MU Brno), doc. MUDr. Bc. Libor Ustohal, Ph.D. (Psychiatrická klinika LF MU a FN Brno, FaF MU Brno)

Poplatek: 500 Kč, počet bodů: 12

4. 5. Praha (kód semináře: 22065)

Sídlo ČLnK, Rozárcina 1422/9, Praha 4, od 17.30 hodin

Téma: Farmakoterapie v psychiatrii – IV – opakování pražského semináře z 8. 12. 2021

Anotace: Psychiatrie a ženské zdraví.

Lektoři: PharmDr. Ivana Tašková, MUDr. Věra Šantrůčková

Poplatek: 500 Kč, počet bodů: 12

11. 5. Kladno (kód semináře: 22050)

Oblastní nemocnice Kladno, Vančurova 1548, posluchárna C1, od 17.30 hodin

Téma: Psychiatrie – antidepressiva

Anotace: Antidepressiva jako součást života pacienta.

Lektoři: Mgr. Zuzana Vašířová, MUDr. Taťána Suchánková Kočí

Poplatek: 500 Kč, počet bodů: 12

28. 5. Olomouc (kód semináře: 22068)

LF UP Olomouc, Ústav Farmakologie – seminární místnost, Hněvotínská 3, od 9.30 hodin

Farmaceutická péče u pacientů s diabetes mellitus, včetně diagnostiky a léčby diabetu v graviditě a laktaci

Anotace: V rámci semináře bude na příkladu jednotlivých kazuistik diskutována farmaceutická péče u pacientů s různými formami diabetu mellitu. Zvýšená pozornost bude věnována novým doporučením v terapii diabetu a lékovým skupinám, které jsou nyní v popředí terapie – metformin, analoga GLP-1, glifloziny, obdobně i různým inzulínovým režimům. V rámci semináře bude rozebrána i diagnostika a léčba diabetu v graviditě.

Lektoři: PharmDr. Martin Doseděl, Ph.D., MUDr. Ondřej Krystyník

Poplatek: 600 Kč, počet bodů: 12

ČERVEN

14. 6. Brno (kód semináře: 22051)

Farmaceutická fakulta MU, velká posluchárna, Palackého tř. 1946/1, od 16.00 hodin

Téma: Problematika inhibitorů protonové pumpy a jiných gastroprotektiv

Anotace: Na semináři se budeme zabývat užíváním až nadužíváním gastroprotektiv se zaměřením na inhibitory protonové pumpy. Zejména problematické je užívání těchto léčiv u starší populace, a to z důvodu jejich časté polymorbidity a související polypragmatie a tím pádem i růstu lékových rizik této skupiny léčiv. Zaměříme se i na vhodnost či nevhodnost používání těchto léčiv formou samoléčení.

Lektoři: PharmDr. Bc. Dana Mazánková, Ph.D., MUDr. Jana Nováková, Ph.D.

Poplatek: 500 Kč, počet bodů: 12

16. 6. Třebíč (kód semináře: 22052)

hotel ATOM, Velkomeziříčská 640/45, od 18.00 hodin

→

Téma: Problematika inhibitorů protonové pumpy a jiných gastroprotektiv – opakování brněnského semináře z 14. 6. 2022

Pokud váháte s přihlášením na Interaktivní dispenzační seminář, podívejte se **ZDARMA** na **Záznam webinaru – Jak probíhají interaktivní dispenzační semináře – praktické ukázky**, který naleznete pod číslem 22031. Přihlašování na: www.lekarnici.cz – sekce Vzdělávání → záložka Akce pořádané ČLnK

GARANTOVANÉ KURZY ČLnK

Screening diabetu a péče o diabetické pacienty I.

Česká lékárnická komora si Vás dovoluje pozvat na **Garantovaný kurz ČLnK – Screening diabetu a péče o diabetické pacienty I.**

ZAJÍMÁ VÁS PROBLEMATIKA DIABETU?

NEMĚLI JSTE DOSUD MOŽNOST VYZKOUŠET SI ZACHÁZENÍ SE VŠEMI TYPY POMŮCEK K APLIKACI INZULÍNU A MĚŘENÍ GLYKÉMIE?

RÁDI BYSTE SI NACVIČILI APLIKACI NEJNOVĚJŠÍCH INJEKČNÍCH ANTIDIABETIK?

CHCETE SE DOZVĚDĚT VÍCE INFORMACÍ O MOŽNOSTECH INTERVENČNÍ STRANY LÉKÁRNÍKŮ?

MÁTE CHUŤ SE ZAPOJIT DO SCREENINGU TOHOTO ONEMOCNĚNÍ A NEBO EDUKACE VAŠICH PACIENTŮ – DIABETIKŮ?

Pokud jste alespoň na jednu z otázek odpověděli ano, rádi bychom Vás ve spolupráci s Centrem diabetologie IKEM pozvali na **garantovaný kurz ČLnK – Screening diabetu a péče o diabetické pacienty I.** Na kurzu Vás interaktivně provedeme screeningem diabetu od motivace pacienta, samotného měření glykémie až po nejmodernější trendy v léčbě.

Cílem Garantovaného kurzu je poskytnout účastníkům komplexní informace a podělit se o zkušenosti z praxe v oblastech:

- moderní farmakoterapie diabetu,
- prevence a léčba komplikací,
- transplantační léčba diabetu,
- edukace pacienta a jeho motivace,
- praktický nácvik aplikace inzulínu a měření glykémie,
- podmínky screeningu diabetu v lékárně,
- měření krevního tlaku

Dlouholetým cílem ČLnK je vytvoření sítě lékáren podílejících se na záchytu pacientů s diabetem a přispět tak včasným zahájením léčby ke snížení výskytu následných komplikací diabetu. Absolvováním tohoto kurzu bude lékárník na základě získaných znalostí schopen vést konzultaci s diabetickými pacienty s cílem posílit compliance diabetika s terapeutickým plánem.

Garantovaný kurz ČLnK zahrnuje:

- dvoudenní kurz
- e-learning

Čas a místo konání: 20.–21. 5. 2022, 9.00–18.00 hodin, IKEM, učebna č. 2, 3. patro, Vídeňská 1958/9, Praha 4,

Poplatek pro lékárníky: 3 000 Kč

Přihlašování pro lékárníky:

www.lekarnici.cz – sekce Vzdělávání – Akce pořádané ČLnK

Po přihlášení na kurz zašlete platbu na účet číslo 35-7905240297/0100, variabilní symbol: členské číslo účastníka, konstantní symbol: 558, specifický symbol: kód semináře (22054)

Akce je hodnocena 34 body do systému celoživotního vzdělávání.

Hlavním partnerem garantovaného kurzu je společnost Novo Nordisk s. r. o.

a

Partnerem garantovaného kurzu je společnost AstraZeneca Czech Republic s. r. o.

Poradenství a péče o pacienty s Alzheimerovou chorobou

Absolvováním kurzu bude lékárník na základě znalostí problematiky poruch paměti ve stáří a syndromu demence schopen vést konzultaci s pacienty, případně jejich blízkými osobami. Dále bude vědět, jak komunikovat s lidmi s kognitivní poruchou, bude znát základní diagnostické metody (např. využití dotazníku AD8), farmakologické a nefarmakologické postupy, blíže se seznámí se systémem péče o lidi s demencí a se zdroji pomoci pro pacienty a jejich blízké, které jsou v ČR dostupné.

Datum a čas: 10.–11. 6. 2022, 8.00–17.30 hod., 9.00–13.45 hod.

Místo konání: Praha, IKEM, Vídeňská 1958/9, Praha 4

Přednášející: PharmDr. Aleš Novosád, prof. MUDr. Aleš Bartoš, Ph.D., Mgr. Valéria Mariničová, PhDr. Eva Jarolímová, Ph.D., MUDr. Hana Vaňková, Ph.D., MVDr. Mgr. Vilma Vranová, Ph.D., PharmDr. Josef Suchopár, Mgr. Ondřej Šimandl

Poplatek: 3 000 Kč

Číslo semináře: 22046

Kurz je určen pro lékárníky.

Akce je pořádána oddělením vzdělávání ČLnK.

Partnerem garantovaného kurzu je společnost Schwabe Czech s. r. o.

Screening kardiovaskulárních onemocnění

Garantovaný kurz se skládá z teoretických přednášek a praktické části. Teoretické přednášky by měly sloužit k získání odborného základu. Bude prezentována základní farmakologická léčba arteriální hypertenze a dyslipidémie v souladu s nejnovějšími doporučeními, včetně cílových hodnot. Nedílnou součástí terapie všech kardiovaskulárních onemocnění jsou režimová opatření, kterým se budou věnovat odbornice z Fóra zdravé výživy.

Účastníci budou seznámeni s možnými nežádoucími účinky hypolipidemik, jejich lékovými interakcemi a správnou technikou měření krevního tlaku. Dyslipidémie a arteriální hypertenze představují onemocnění s výrazným podílem noncompliance, proto bude část teoretické části věnována adhezenci pacientů k léčbě.

V praktické části bude prezentován postup realizace činnosti v lékárnách s pomocí speciálně vytvořeného formuláře včetně vydání doporučení pro pacienta. Praktické části bude věnován značný časový prostor v podobě dvou hodin. Každý účastník si tak bude moci vyzkoušet práci s přístroji používanými při screeningu.

Datum a čas: 27. 6. 2022, 9.00–17.50 hodin

Místo konání: Praha, IKEM, Vídeňská 1958/9, Praha 4

Přednášející: prof. MUDr. Jan Piňha, CSc.,
prof. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D.,
PharmDr. Stanislav Gregor,
MUDr. Peter Wohlfahrt, Ph.D.,
Věra Boháčová, DiS., Mgr. Michal Hojný,
Mgr. Ondřej Šimandl,
Mgr. Michaela Müllerová

Poplatek: 1 500 Kč

Kód semináře: 22069

Kurz je určen pro lékárníky.

Akce je pořádána oddělením vzdělávání ČLnK a je ohodnocena 19 body do systému celoživotního vzdělávání lékárníků.

Partnerem
garantovaného kurzu
je společnost
Roche s. r. o.

Lékové interakce

Dovolujeme si vás pozvat na garantované kurzy Lékové interakce, které pořádá Česká lékárnická komora ve spolupráci se společností DrugAgency, a. s. Cílem kurzů je poskytnout ucelený pohled na problematiku lékových interakcí se zaměřením na vyhodnocení a řešení rizik interakcí z hlediska individuálního pacienta.

Přihlásit se můžete na stránkách: www.interakcniakademie.cz

Přednášející: **PharmDr. Josef Suchopár, MUDr. Michal Prokeš**

Základní dvoudenní garantovaný kurz Lékové interakce

21 výukových hodin (940 minut), probíraná témata:

- Principy lékových interakcí
- Genetický polymorfismus a lékové interakce
- Vstřebávání léčiv a lékové interakce
- Lékové interakce potravy, nápojů, léčivých rostlin nebo koření
- Interpretace důsledků lékových interakcí
- Lékové interakce hlavních farmakologických skupin léčiv.

Kurz je ohodnocen **40 body** do systému celoživotního vzdělávání lékárníků.

Poplatek za seminář je 5 490 Kč s DPH.

Termíny:

3. 5. a 17. 5. 2022 Praha (přednáškový sál IKEM)

13. 6. a 20. 6. 2022 Praha (přednáškový sál IKEM)

Navazující jednodenní garantovaný kurz

Lékové interakce – Analgetika

9 výukových hodin (420 minut), probíraná témata:

- Základní informace o analgetících
- Lékové interakce analgetik
- Rozbor jednotlivých analgetik
- Fytofarmaka při terapii bolesti
- Interaktivní řešení kasuistik

Kurz je ohodnocen **20 body** do systému celoživotního vzdělávání lékárníků.

Poplatek za seminář je 2 900 Kč s DPH.

Termíny:

30. 5. 2022 Praha (přednáškový sál IKEM)

Semináře neobsahují žádnou komerční přednášku.

Součástí semináře jsou tištěná skripta obsahující všechny přednášky, občerstvení po celý den, oběd, roční licence Databáze lékových interakcí online.

Absolvent kurzu umí pracovat s programem Databáze a získá z ní veškeré potřebné údaje pro rozhodnutí. Zná princip interakcí, dokáže je identifikovat a interpretovat. Dokáže rozpoznat, kdy nevydat lék a kdy se obrátit na předepisujícího lékaře. Dokáže pacientovi účelně poradit a pomoci. V neposlední řadě umí z hlediska lékových interakcí poradit při výběru vhodného volně prodejného léku či doplňku stravy.

Krajská setkání lékárníků OSL se členy představenstva České lékárnické komory

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
po volebním sjezdu delegátů jsme avizovali větší otevřenost vedení Komory vůči všem členům. Jednou z aktivit pro lepší informovanost kolegů z regionů je cyklus krajských setkání lékárníků s vedením Komory. Součástí těchto setkání je nejen přehled aktuálních témat řešených Komorou v oblasti legislativy, provozu lékáren, rozvoje odborných aktivit apod., ale především diskuzní blok k aktuálně řešeným tématům v lékárenství a ke komunikaci se státní správou. Tento cyklus jsme se rozhodli uspořádat na základě požadavků lékárníků a také z přesvědčení, že pro další rozvoj lékárenství, vzájemné komunikace a předávání zkušeností mezi členskou základnou a vedením Komory je nutný osobní kontakt.

Budeme velmi rádi, když nám přijdete předat své zkušenosti s elektronizací zdravotnictví, celoživotním vzděláváním, rolí lékárníka ve zdravotním systému nebo diskutovat o tom, jakým směrem by se podle vás měla Komora a lékárenství v nejbližších letech vydat.

Přijměte proto, prosím, pozvání na krajská setkání, která se uskuteční ve městech **Brno, Zlín, Ústí nad Labem, Liberec**.

Budeme se těšit na setkání s vámi.

Mgr. Aleš KREBS, Ph.D.
prezident České lékárnické komory

Akce je určena pro farmaceuty a je ohodnocena **6 body** do systému celoživotního vzdělávání lékárníků.

Přihlašování na: www.lekarnici.cz – sekce Vzdělávání → záložka Akce pořádané ČLnK

Účastnický poplatek pro lékárníky: ZDARMA

Program:

18.00–19.30 hodin

Přehled aktuálních témat v oblasti:

- legislativy
- provozu lékáren
- rozvoje odborných aktivit apod.

19.30–21.00 hodin

Diskuze aktuálně řešených témat v lékárenství a ke komunikaci se státní správou.

Místo konání	Datum
Brno – Hotel Cosmopolitan Bobycentrum	10. 5. 2022
Zlín – Hotel Baltaci Atrium	25. 5. 2022
Ústí nad Labem – Clarion Congress Hotel	8. 6. 2022
Liberec – Centrum Babylon	22. 6. 2022

WEBINÁŘE

Hypertenze psa a kočky

Datum a čas: 17. 5. 2022, 20.00–21.30 hodin

Místo konání: online

Přednášející: MVDr. Mgr. Kateřina Návojevová Horáčková

Poplatek: zdarma

Kód semináře: 22030

Partnerem webináře je společnost KRKA ČR, s. r. o.

Adherence VII. Adherence k inhalační technice

Datum a čas: 7. 6. 2022, 20.00–21.30 hodin

Místo konání: online

Přednášející: PharmDr. Anna Rejmanová, Ph.D.

Poplatek: zdarma

Kód semináře: 22014

Možnosti fytofarmak v terapii urologických onemocnění

Datum a čas: 21. 6. 2022, 20.00–21.30 hodin

Místo konání: online

Přednášející: PharmDr. MVDr. Vilma Vranová, Ph.D.

Poplatek: zdarma

Kód semináře: 22047

Partnerem webináře je společnost Leros, s. r. o.

Webináře jsou určeny pro lékárníky.

Tajemný pacient potřetí

Měření kvality poskytované péče ve zdravotnictví má dlouholetou tradici. Kritéria se logicky nastavují podle toho, o jaký obor se jedná. U onkologických center se sleduje přežívání pacientů dle jednotlivých diagnóz, v porodnictví např. frekvence císařských řezů, operační týmy se hodnotí podle výskytu pooperačních infekcí. Takto „tvrdá“ data pro zjištění kvality poskytované lékárenské péče bychom hledali velmi obtížně, proto jsme se rozhodli, že navážeme na průzkumu z let 2010 a 2012 a uspořádáme letos třetí návštěvu tajemných pacientů v náhodně vybraných lékárnách.

Na co se tajemní pacienti zaměří?

Podle přesně stanovené metodiky budou tito k podobným průzkumům proškolení „pacienti“ navštěvovat lékárny a budou hodnotit rozsah a kvalitu poskytovaných informací, zda byly při výdeji předány veškeré informace nutné ke správnému a bezpečnému užívání léčivých přípravků.

Vedlejším efektem průzkumu je hodnocení prostředí lékáren rozsahu nabízených služeb pohledem pacienta.

Každá ze sledovaných lékáren dostane po skončení průzkumu hodnocení, jehož součástí bude pořadí v jednotlivých hodnocených činnostech. Stejně jako v předchozích průzkumech i letos bude platit, že nebude publikován žádný žebříček s uvedením konkrétních lékáren! Klíčové budou trendy

celého souboru lékáren. Průzkumy v letech 2010 a 2012 nám umožní srovnat, v čem jsme se zlepšili a naopak, kde máme rezervy.

Logickou otázkou je – a co se stane s výsledky?

Podobně jako ty předchozí budeme i tentokrát výsledky komunikovat otevřeně ke všem členům ČLnK, představíme je a budeme je diskutovat na akcích pořádaných ČLnK.

Dalšími partnery do debaty budou vzdělávací instituce (farmaceutické fakulty, IPVZ), ČFS, zástupci provozovatelů i farmaceutických asistentů. Když se podíváme, k čemu přispěly předchozí průzkumy, můžeme uvést – vytvoření doporučeného postupu pro výdej LP, prezentaci odborných aktivit jak na webu ČLnK, tak i v médiích, důraz na vytvoření a dodržování diskrétní zóny, označení expedientů jménovkou.

Věříme, že nám výsledky třetího Tajemného pacienta pomohou objektivizovat informaci o úrovni lékárenské péče poskytované v lékárnách a budou silným argumentem i směrem k stakeholderům a podpoří naši snahu o změnu systému odměňování lékáren.

Michal HOJNÝ
Stanislav GREGOR

PRÁVNÍ PORADNA

Chtěla bych vás požádat o pomoc při hledání odpovědi na legislativu týkající se výše DPH u nikotinových přípravků. Zajímalo by mě, na základě jaké výjimky jsou registrované nikotinové léčivé přípravky řazeny do základní sazby 21 %? Do března byla část 15 % (žvýkačky, pastilky) a náplasti 21 %, nyní všechny 21 %. Našla jsem obecnou informaci, že došlo ke změně v celní nomenklatuře u nikotinových přípravků, ale bohužel se mi nedaří najít informaci o původním vyčlenění mimo sazbu 10 %.

Nenašel jsem odpověď na to, proč od března. Spíše bych řekl, že už od ledna došlo ke změně celní nomenklatury. Zatímco v roce 2021 tomu tak ještě nebylo, letos je v ní uvedeno výslovně toto:

KAPITOLA 30

FARMACEUTICKÉ VÝROBKY

Poznámky

1. Do této kapitoly nepatří:

b) výrobky, jako tablety, žvýkácké gumy nebo náplasti (transdermální systémy), které obsahují nikotin a mají pomoci s odvykáním od tabáku (číslo 2404);

Pod kódem 2404 jsou pak dále popsány i výrobky k orálnímu užití obsahující nikotin, které mají pomoci s odvykáním tabáku, a výrobky k transdermální aplikaci.

V příloze č. 3 zákona o DPH, která zařazuje zboží do první snížené sazby DPH (15 %), jsou uvedeny jen farmaceutické výrobky ze skupin 28–30, a výrobky ze skupiny 2404 tak podléhají základní sazbě DPH (21 %).

Majitel soukromé lékárny, ve které jsem mnoho let pracovala jako lékárník asistent, lékárnu prodává. Pravděpodobně zatím zůstanu v lékárně pracovat i po změně. Mám za takové situace nárok na odstupné?

Pokud vám dá dosavadní zaměstnavatel výpověď a nový s vámi uzavře pracovní smlouvu, pak máte nárok na odstupné od původního zaměstnavatele. Takto to ale téměř jistě neproběhne. Oba zaměstnavatelé určitě využijí možnosti tzv. přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (§ 338 a další zákoníku práce). Tím dojde k tomu, že váš pracovní poměr bude bez přerušování a na základě dosavadní pracovní smlouvy pokračovat i pod novým zaměstnavatelem. S ním se můžete dohodnout na změně pracovní smlouvy, ale nemusíte. Pokud by vám nový zaměstnavatel nevyhovoval, můžete dát výpověď, ale bez nároku na odstupné. Na to by vám vznikl nárok jen, pokud byste se u soudu domohla určení, že k rozvázání pracovního poměru došlo z důvodu podstatného zhoršení pracovních podmínek v souvislosti s přechodem práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

Chtěl bych se vás zeptat, zda jako lékárna můžeme poskytnout Policii ČR v rámci vyšetřování údaje o pacientech. Jedná se o vyšetřování lékařky a podezření na obchodování s léčivými a jinými omamnými látkami na černém trhu. Policie ČR nás žádá o součinnost a nevíme, zda můžeme

poskytovat údaje o pacientech vzhledem k naší povinnosti o mlčenlivosti.

Poskytnout údaje o pacientech můžete jedině se souhlasem soudce. Odkáže se na § 8 odst. 5 trestního řádu a § 51 zákona o zdravotních službách. Bez souhlasu soudce můžete poskytnout jen informace bez údajů o pacientech.

Chci požádat o informaci, zda je možné dohodnout se jako lékárník se zaměstnavatelem na práci na IČO. Pokud bych fakturoval jediněmu „odběrateli“ a využíval k práci jeho prostor a vybavení, splňuje to zřejmě definici švarcsystému, jestli to chápu správně? Nebo je nějaká legální možnost, jak takovou „živnost“ provozovat?

Není to možné. Poskytovat zdravotní služby můžete jako fyzická osoba buď jako samostatný poskytovatel zdravotních služeb lékárenské péče (provozovatel lékárny) nebo jako zaměstnanec takového poskytovatele (pracovní smlouva, DPČ nebo DPP). „Na IČO“, čili jako OSVČ bez statusu poskytovatele zdravotních služeb nelze poskytovat zdravotní služby ani v lékárně jiného provozovatele.

**Mgr. MUDr. Jaroslav MARŠÍK,
advokát, právní poradce ČLnK**

OPRAVA

V minulém čísle jsme na straně 9 v rozhovoru s ministrem Vlastimilem Válkem napsali, že „z poradní komise ministra byl odvolán bývalý prezident ČLnK Chudoba...“

Není to pravda, bývalý prezident Lubomír Chudoba skončil ve funkci z pozice náměstka ministra.

Za chybu se omlouváme.

red

Hledáme lékárníka

NÁSTUP ČERVEN 2022

**Jsme rodinná lékárna ve Frýdlantu v Čechách. Pomůžeme s bydlením (máme k dispozici služební byty v centru Liberce nebo v poklidné části Frýdlantu). Nabízíme pružnou pracovní dobu. Kontakt: [777303776](tel:777303776)
lucie.dusankova@gmail.com**

TAK TO VIDÍM JÁ

Ostatně soudím, že Komora musí být zničena II.

První část příspěvku končila náhledem do skutečností kolem vydávání osvědčení vedoucím lékárníkům komorou (**K**) a ještě pár myšlenek k tomu chci přidat. Zmínil jsem rozsudek Nejvyššího správního soudu, který zrušil podmínku osobní přítomnosti vedoucího lékárníka v lékárně minimálně 75 % zákonem stanovené týdenní pracovní doby. Už tehdy soud poukázal na to, že **K** svým ustanovením porušuje nejen Ústavu České republiky (čl. 2, odst.3), ale též Listinu základních práv a svobod (čl. 4, odst. 1 LZPS). Škoda, že se tehdy soud trochu více nerozhlédl a nezabýval se i povinnostmi sbírat body.

Tímto se dostávám k dalšímu úseku problematických praktik, kterým je nucené sbírání bodů.

Věnoval jsem se tomu ve svém příspěvku v č.1/2021 značnou pozornost, diskutoval jsem na webu, ale zdá se, že většinu členstva „vzdělávání násilím“ přinejmenším nevnadí. Cyklus splnilo 85 % oveček, to je úspěch, ale zda poctivě nebo ne, vedení raději nebude zjišťovat. Na žadatele o osvědčení neplniče bič máme, jen je tu ten zádrhel s těmi z 15 % černých ovcí, které po **K** nic nechťejí. Bílé ovečky by stále měly křičet „diskriminace!“ Co Revizní komise (**RK**) a porušování řádů? Jo, aha, nedostala podnět. Ale vážně, stále trvá, že jsme jedinou profesní organizací, která v oblasti vzdělávání používá takovéto donucovací prostředky. Jsem stále přesvědčen, že není v souladu se zákonem, aby **K** stanovila takovou povinnost (nasbírat body) plošně všem, kromě odborných zástupců a části členstva, vykonávajících soukromou praxi. Kolegyně Nina Švédová si osvojila můj návrh, takto uvést praxi do souladu se zákonem o komorách, a přednesla jej na posledním sjezdu, poté co se od něj představenstvo distancovalo. Veřejně jí tím děkuji. Nečekal jsem přijetí změny, ale tak výrazné odmítnutí mě zarmoutilo, protože je ukazatelem nízkého právního povědomí delegátů. Nechci odsuzovat, neslyšel jsem komentáře, které mohly ovlivnit hlasování, a nebyl jsem přítomen, abych mohl návrh obhajovat.

Na tomto místě ale popíšu, jak loňská interakce s **RK** ještě více nabourala moji důvěru ke **K**.

Jde o večírek k 30. výročí Komory. Zařekl jsem se, že se k němu nebudu vyjadřovat, ale podal jsem podnět na 15 členů představenstva v souvislosti s jeho financováním.

V principu nešlo o těch utracených 450 000 Kč, ale o příklad, že byly utraceny prostředky z rozpočtu, sjezdem neodsouhlaseného, na akci, která mohla proběhnout řádně později, po odsouhlasení rozpočtu sjezdem. I když jsem pečlivě vypsal porušené paragrafy a body zákona a řádů a všichni věděli, že to tak evidentně je, **RK** se s tím nemazala a v této kauze v mých očích neobstála. Napsali švejkovsky, že neshledali žádné pochybení. Tak spravedlnost bývá slepá, a i procesně to nebylo dobře. Pokud takto funguje vlastní orgán kontroly, lze se domnívat, že vnitřní devastace graduje. Neumím si představit, co by nastalo, kdyby delegátstvo nebylo hodné a rozpočet 2021 zpětně

neodsouhlasilo, což nehrozilo díky kladnému hospodářskému výsledku. Mj. prohlašuji, že opravdu nebylo mým přáním oslavovat u stánku s rychlým občerstvením a medaile poslat poštou, ale poukázat na (znovu opakuji) příklad opětovného porušování předpisů.

A nakonec z příkladů čerstvých a nejuživnějších bonbónek, který nelze nezmínit, jelikož zde na stránkách našeho časopisu je událost bagatelizovaná jako recesistická avantgardní proklamace bez skutečného reálného dopadu. Dodávám, že zatím! Byť proběhla rozsáhlá debata na diskuzním fóru komorového webu, kde se vyskytly názory obhajující i odsuzující, tady jsou zatím názory jen z jednoho hnízda, a proto se k tomu chci vrátit. Odezvu na sociálních sítích neznám, dosud je nepoužívám. Hádáte správně, jde o onen bezprecedentní zákaz diskuze a hlasování v našem posledním usnesení. Jako oponent obháje se skutečně v názorech ani v životě neberu tak příšerně vážně, jenže tato událost, i když si to mnoho z nás neuvědomuje, vážná je. Nedovedu prostě pochopit způsob uvažování 85 lidí, kteří hlasovali pro tuto tzv. „prázdnou proklamaci“. Pokud je tak prázdná, proč měli potřebu ji vtělit do usnesení? Myslím, že to tak není, a toto vše jsou bohužel jen žvásty, snažící se obhájit hanebnou událost. Uvědomili si hlasující pro, jakou medvědí službu **K** způsobili, že kdykoliv s tímto argumentem může vystoupit kdokoliv proti jejímu postavení a jejím pravomocím? Zákaz sjezdové diskuze a hlasování na pět let na dané téma není nadsázka, ale cenzura a jasné porušení demokratických principů. Masaryk řekl, že demokracie je diskuze. Vážení, dostali jsme se tímto na velmi tenký led. V očích nemalé části členstva jste uškodili komoře i časopisu. Co když se tento incident dostane do médií, která našťástí právě měla v hledáčku jiná témata. Snad se v dohledné době neotevře zákon o komorách, protože je pak velmi pravděpodobné, že i toto bude použito. Klidně znovu napište nebo si myslíte, že se chovám hystericky, ale dříve si přečtěte LZPS. Čl 17, odst. 3 jasně říká, že cenzura je nepřipustná. Pro mne je to čin neobhajitelný, velmi neliberální, ač založením jsem konzervatívec. Porušování práva v **K** tímto postoupilo o další stupeň výše. Kdybych byl na sjezdu, jistě bych proti návrhu vystoupil razantně, jelikož omezování svobody projevu nesnáším. Jsem přesvědčen, že se stala hrubá chyba. Událost kontrastuje s názory prezentovanými většinou funkcionáři **K**, jak sjezd za jeden den proběhl hladce a kultivovaně. Na druhou stranu jsem zaznamenal od některých přímých účastníků, že takto si ideální průběh jednání nejvyššího orgánu nepředstavují. Kdo ví, asi má mladší generace, která prý na sjezdu začala dominovat, vnímání událostí nastavené jinak.

Dostávám se k části, která se mi nepíše vůbec lehce. Podílel jsem se na ustanovení **K**, stál jsem na počátku v jejím čele, byl jsem pověřen gescí mluvčího, zasedal jsem v mnoha představenstvech a dlouho byl součástí komorového bytí, věnoval jsem jí část svého života, mnoho času, sil a nadšení, a to prakticky z dnešního pohledu zadarmo. Byl jsem, stejně jako další

kolegové, „zapálený budovatel“, a věřil v ideu samosprávné instituce, která pomůže etablovat ve společnosti sebevědomý lékárnický stav. Uvědomuji si, že se stalo v minulosti dost chyb, a nezříkám se svého dílu spoluzodpovědnosti, kam se až realita v **K** vyvinula. Před lety jsem z bubliny vystoupil a dnes se na mnoho věcí dívám s větším nadhledem. Vedle chybných rozhodnutí byla snad větším pochybením nečinnost v některých oblastech nebo ignorování určitých negativních jevů. Odfiltrovat podíl osobní zodpovědnosti od kolektivní viny a objektivních vnějších okolností je zpětně velmi obtížné a bylo by to i na samostatný článek.

Dnešní Komora narůstá, jako každý úřad má tendenci „otesánkovatět“ personálně i materiálně, a trenduje ke stavu stát se samožernou, formalizuje se a její role samosprávy klesá. Je to v rozporu s tím, co se děje s těmi, které má hájit. Samostatných lékárníků ubývá, stav se nejen proletarizuje a ve srovnání s ostatními zdravotníky (a nejen jimi) i pauperizuje. Klesá atraktivita povolání, a že se přestávají stále více hlásit nejlepší studenti, vám potvrdí i pracovníci obou fakult. Následně se to projevuje nedostatkem žádoucího počtu výrazných osobností v oboru. Negativních jevů a deformací v lékárenství spíše přibývá. Komora nemá sílu a patrně ani možnost nebo snahu tomu čelit, je v obraně zájmů stavu neefektivní. Přesunula těžiště zájmu do tzv. vzdělávání, zdravotní výchovy, budování svého pozitivního PR a podobných nepřínosných činností, a snaží členstvo přesvědčit o své nenahraditelnosti. Zneužívá autoritářsky svého monopolního postavení, porušování právních předpisů i vlastních řádů se stalo normou, zpětná vazba příliš nefunguje, vnitřní kontrola selhává, nějaká opoziční síla není. Není vůle ani provádět opravná opatření, náprava pochybení se musí vymáhat soudně. Pasivita členské základny je enormní, klesá zájem i důvěra členstva, těžko tedy hovořit o reálné

samosprávě. Přes snahu tento stav zvrátit dochází mnohdy paradoxně k zhoršení situace. Příkladem je formát zvláštního volebního shromáždění, který mnohde vedl k situaci, že OSL nejsou schopna sejít se normálně. Dosud platný komorový zákon už není příliš pertinentní dnešní realitě v oboru. Jednak ČLnK je převážně zaměstnanecká, u lékařů je to asi napůl a stomatologové jsou převážně samostatní. A navíc lékárníci v podobě SÚKL mají nad sebou státní dozor, bez kterého eufemisticky neudělají ani krok, i proto naše komora má méně kompetencí než lékařská a stomatologická.

Velmi zesílila ingerence zaměstnavatelů do **K** a ukazuje se postupně jejich sílící vliv na činnost orgánů. Je obtížné formulovat podstatné cíle, na kterých by se tři hlavní frakce sjednotily, protože jejich zájmy shodné nejsou. Totálně jsme rezignovali na etiku. Volalo se po znovuoobnovení vědecké rady, avšak spíše bychom potřebovali etickou komisi. I její neexistence je znak degenerace prestižní samosprávy.

Změnu považuji za nutnost. Pryč je čas, kdy jsem byl na naši komoru hrdý. Vedle toho, že velmi poklesla moje důvěra v **K**, nevidím v daném formátu prostor pro její potřebnou sanaci, a to ani při totální personální obměně orgánů. I noví lidé budou mít hodně svázané ruce. A tak se zamýšlím nad smyslem existence **K** v její dnešní podobě a dospěl jsem k převratu téměř celoživotního přesvědčení. Nevěřím, že na „revoluci“ mají kuráž lékárníci. Spíše bych to viděl na lékaře. Signálem je dnes existence sdružení Paralelní lékařská komora a stimulem může být i vystupování „obsedantního vaccinátora“ MUDr. Kubka, prezidenta ČLK. Nepovinné členství v komorách, přinejmenším pro zaměstnance, pak může být řešením i pro ČLnK.

PharmDr. Jan HORÁČEK

Poznámky k článku PharmDr. Jana Horáčka *Ostatně soudím, že Komora musí být zničena II.*

Stejně jako v minulém čísle zde předkládám několik právních poznámek k druhému dílu článku PharmDr. Jana Horáčka. Ani zde záměrně nekomentuji „politické“ závěry autora, protože mi to nepřísluší.

Potvrzuji, že Nejvyšší správní soud svým rozsudkem citovaným v předchozím článku zrušil letité ustanovení licenčního řádu o povinném osobním výkonu funkce vedoucího lékárníka v lékárně v minimálním rozsahu 75 % stanovené týdenní pracovní doby. Se zrušující argumentací soudu lze souhlasit, ale nelze přehlížet ani to, že podmínka „75 %“ byla součástí licenčního řádu podle údajů, které mám k dispozici, spolehlivě od roku 2004 a pravděpodobně ještě déle. Po celou dobu byla respektována jak soudy, tak státními orgány jako něco, co přispívá ke spolehlivému zajištění provozu lékáren. Ale opakují, NSS své rozhodnutí odůvodnil dobře a je na něm patrné, že se i jeho rozhodovací praxe vyvíjí. O to cennější je jeho závěr

o oprávněnosti Komory vydávat osvědčení pro výkon funkce vedoucího lékárníka.

K polemice nad splněním celoživotního vzdělávání jako podmínky pro vydání osvědčení jsem se vyjádřil v předchozím čísle, nicméně Dr. Horáček v této souvislosti zmiňuje vlastní návrh na uvedení praxe do souladu se zákonem o komorách, který si na sjezdu delegátů osvojila kolegyně PharmDr. Nina Švédová a který nebyl sjezdem delegátů schválen. Konkrétně se jím navrhovalo nahrazení třetí věty v § 1 odst. 1 řádu pro celoživotní vzdělávání členů ČLnK z nynějšího znění „Pro členy vykonávající činnost v lékárně je povinné.“ na nové znění „Pro odborné zástupce a členy vykonávající soukromou praxi je povinné.“ Ačkoliv se z vyznění článku, jež zde komentuji, dá vyčíst odpor k podmínce splněného vzdělávání u všech

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

osvědčení, předložený návrh směřuje k cíli nečinít ji povinnou pouze u vedoucích lékárníků a u odborných zástupců a soukromé praxe ji zachovat. Nehledě na to, že měla-li by tato podmínka být skutečně opět zrušena, pak by bylo nutné ji odstranit zejména z § 3 odst. 1 písm. c) licenčního řádu. Takový návrh ale nebyl podán nikým.

Ke kritice rozhodnutí sjezdu, jímž bylo zakázáno, „*aby delegáti Sjezdu v následujících 5 po sobě jdoucích sjezdech diskutovali a hlasovali o zrušení ČČL v jakékoliv podobě*“, dodávám jen tolik, že jde o rozhodnutí deklaratorní, které příští sjezdy zavazuje jen natolik, nakolik jej bude ochotna většina delegátů akceptovat.

V článku se konstatuje, že „*Pasivita členské základny je enormní, klesá zájem i důvěra členstva, těžko tedy hovořit o reálné samosprávě. Přes snahu tento stav zvrátit dochází mnohdy paradoxně k zhoršení situace. Příkladem je formát zvláštního volebního shromáždění, který mnohde vedl k situaci, že OSL nejsou schopni sejít se normálně.*“ Jde o záměnu příčiny a následku. Připomínám, že důvodem zavedení zvláštních volebních shromáždění byla právě zmiňovaná pasivita, která vedla nejen k tomu, že se zhruba polovina OSL nedokázala sejít, ale dlouhá léta neměla ani své delegáty na sjezdu nebo zvolená představenstva. Jen díky zvláštním volebním shromážděním byla během posledních let „oživena“ takřka všechna OSL. Legitimitost zvláštních volebních shromáždění potvrdil i Městský soud v Praze.

Mgr. MUDr. Jaroslav MARŠÍK

Vážené kolegyně a kolegové lékárníci, dovolujeme si vás pozvat na

XXIII. Konferenci lékárníků

dne 21. 5. 2022 formou on-line přenosu (9.00– 14.00 hodin)

Konferenci bude možné zhlédnout i ze záznamu dostupného po dobu následujících 4 týdnů.

Nosným tématem letošní konference je **úskalí farmakoterapie určené mužům, správné použití medikace.**

Těšit se můžete na osm odborných přednášek v celkovém rozsahu 240 minut.

Na konferenci je možné se přihlašovat přes: www.lekarnici.cz, číslo akce: 22066.

Registrační poplatek činí 300 Kč.

Konference je ohodnocena 11 body do celoživotního vzdělávání.

Body můžete získat dvěma způsoby, a to sledováním více než 75 % odborného programu konference on-line v čase vysílání nebo úspěšným vyplněním testu s otázkami, které prokáží zhlédnutí konference.

Dovolujeme si upozornit, že po uzávěrce přihlášek již nebude možné se přihlásit na samostatný záznam konference.

Program konference a přednášející:

- Noční pomočování – PharmDr. Nikola Karasová, PhD.; Nemocniční lékárna, SN Opava
- Vliv farmakoterapie na sexuální funkci – PharmDr. Jindřiška Voláková; Oddělení klinické farmacie, FN Olomouc
  - Léčba BHP a lékové interakce – MUDr. Roman Král; Urologická klinika, FN Ostrava
- Lékové problémy při terapii symptomů dolních močových cest u mužů – PharmDr. Veronika Krajčová; Nemocniční lékárna, FN Motol
- Léčba BHP očima farmaceutické asistentky – Bc. Silvie Konderlová, Dis.; Nemocniční lékárna, FN Ostrava
- Hyperprolaktinémie u mužů a androgenní substituce – MUDr. Dušan Vavroš; Endokrinologie, FN Ostrava
  - Léčba erektilní dysfunkce – MUDr. Denisa Perníčková; Psychiatrické oddělení, FN Ostrava
  - Pomůcky pro inkontinenční pacienty – PharmDr. Barbora Vraníková PhD.; Katedra farmaceutické technologie FAF UK, Hradec Králové

Těší se na vás organizátorky

Mgr. Jana MARTINÁSKOVÁ a Mgr. Olga NEDOPÍLKOVÁ

Konference je pořádána za podpory společností Fagron, a. s., a LEROS, s. r. o.

Porada předsedů OSL „bez roušek“

V sobotu 9. 4. 2022 proběhla v pražském hotelu Occidental Porada předsedů OSL. Stalo se tradicí, že na poradě je nejvýraznějším tématem přehledové prezentace nějaká krizová situace. Letošní průběh porady nebyl výjimkou, jen pandemií covid-19 vystřídala válka na Ukrajině a její důsledky pro české lékárenství. Stejně téma pak převládalo v závěrečné diskusi.

Z hlediska dlouhodobé významnosti ale došlo i na další oblasti:

O novele zákona o ochraně veřejného zdraví, která by mohla umožnit lékárníkům očkovat se více dočtete na jiném místě tohoto čísla. I přes kladný postoj médií je zřejmé, že přílišný optimismus není na místě. Komora i tak připravila návrh, aby se v lékárnách mohlo očkovat i proti chřipce a bez omezení do konce letošního roku.

Stranou nezůstal klesající příjem lékáren a budoucí vývoj v dohodovacím řízení pro rok 2023. První jednání skončilo (7. 4.) bez návrhu. Čeká se na vyjádření pojišťoven kvůli nejisté výši měsíčního příspěvku na státního pojištěnce. Uvažuje se o jeho snížení o 400 Kč na 1 567 Kč. Postoj segmentu lékáren je ale stejný, v dlouhodobém porovnání odpovídá výše SiV částce alespoň 25 Kč za položku a částka by měla být automaticky valorizována. O nutnosti celkové změny odměňování probíhají jednání s ministrem Válkem, který v polovině března (18. 3.) podpořil pokračování spolupráce ministerstva a komory na přípravě změny. Do konce pololetí chceme v Poslanecké sněmovně PČR uspořádat seminář na téma budoucího financování lékárenské péče.

Komentovaný přehled změn v legislativě je nad rámec tohoto příspěvku. Doporučuji čtenářům sledovat aktivně komorové stránky, kde jsou v samostatných článcích podrobně popsány legislativní změny a jejich dopad do praxe.

A co nás čeká v roce 2022?

Společně s členskou evidencí je třeba rychle vyřešit nové webové stránky, nejenom z grafického a uživatelského hlediska, ale také z hlediska internetové bezpečnosti. Na základě výzvy Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost

proběhne bezpečnostní audit elektronicky zveřejňovaných informací. Účastníci porady také dostali „úkol“ zjistit a poslat představenstvu komory návrhy členů na obsah a funkcionality, které by podle jejich přání na komorových stránkách neměly chybět.

XXXI. Sjezd delegátů proběhne 5. 11. 2022 v Praze. Vzhledem k tomu, že překotný vývoj legislativy vyžaduje i významný zásah do technické terminologie řádů, probíhá jejich hloubková revize, aby mohly být změny projednány už na letošním sjezdu. Ten další už je totiž volební. Nová navrhovaná znění řádů budou na stránkách komory zveřejněna s dostatečným předstihem.

Revizí prochází také Manuál pro předsedy OSL, stručný průvodce činností OSL, který obsahuje kdo, co, jak a kdy na OSL. Od vstupu člena do komory, přes plnění celoživotního vzdělávání, žádost o udělení osvědčení a provedení voleb na OSL až k vyúčtování pokladny nebo cestovního příkazu delegáta sjezdu. Aktualizovaný manuál bude také k dispozici na stránkách komory a přestože má v názvu deklarovanou cílovou skupinu čtenářů především z řad předsedů orgánů OSL, je jeho znalost jednoznačným benefitem pro každého člena komory.

Část otázek v diskusi se týkala organizace činnosti okresních sdružení a jejich volených orgánů. Autorovi těchto řádek se znovu potvrdilo, že pokud nechcete slyšet zamítavou odpověď, je lepší se neptat. Na mnoho situací autoři zákona před třiceti lety vůbec nepomysleli a pro efektivní fungování OSL i komory je šedá zóna praxe vlídnější než explicitní vyjádření právníka.

Jak už jsem uvedl, velká část programu porady i diskuse byla věnována probíhající válce na Ukrajině a jejím důsledkům. Představenstvo komory řešilo celou řadu souvisejících témat a o všem důležitém komora průběžně informuje na stránkách. Pro snazší orientaci najdete pod bannerem se speciální grafikou ukrajinské vlajky všechny zveřejněné články. Například souhrnná informace o aprobačních zkouškách a akreditaci lékáren byla na webu komory zveřejněna hned po poradě.

Přestože na území EU (tj. i v ČR) není možné vydávat na recepty z nečlenských zemí, padl nečekaně také dotaz na platnost ukrajinských receptů a způsob výdeje léčivých přípravků na ně. Recept z Ukrajiny u nás platný není, případnému pacientovi lze zprostředkovat kontakt na českého lékaře. Následně se v diskusi řešila i možnost zavést tzv. nouzový výdej pro Ukrajince a tím pádem akcentovat zavedení nouzového výdeje také pro české pacienty.

Každou krizi lze nějak prospěšně využít, v této souvislosti se ale společně s právním poradcem komory domnívám, že pro zavedení systémových změn by měly být voleny argumenty systémové, a nikoliv zneužívat zástupné. Případné rozvolnění výdeje léků po vzoru zemí na východ od nás by se nám totiž rozhodně nemuselo líbit.

-sha-

Аптека допомагає українській родині

Lékárna pomáhá ukrajinské rodině

Redakce našeho časopisu mne oslovila, abych napsal článek, jak jsme v lékárně, respektive v bytě nad ní, přijali ukrajinské uprchlíky. Celý příběh mohl vzniknout díky tomu, že nad naší lékárnou U Salvátora v Mimoní je (jak to dříve bývalo) služební byt. Ubytování uprchlíků v bytech po celé zemi se v současnosti jeví jako ta nejlepší varianta, která jim nabízí soukromí a bezpečí.

Jak to vzniklo

Ve čtvrtek 24. 2. Rusko napadlo Ukrajinu a nás v lékárně napadlo, že se postaráme o jednu ukrajinskou rodinu. Ještě jsme netušili, že u nás budou až za 12 dní (8. 3.). Služební byt nad lékárnou s dispozicí 2+kk měla přechodně k používání kolegyně sanitářka. Nastalá situace de facto urychlila její plánované přestěhování k příteli (díky!). Během pár dní byl byt vystěhovaný a my jsme jej dozařídili, aby v něm bylo vše potřebné. Možnost ubytování jsme inzerovali přes různé organizace, ale „naši“ rodinku jsme nakonec „dostali“ od koordinátorky z městského úřadu. Káťa, jak jí všichni říkají, se již několik týdnů nezastavila, poletuje po městě a „dělá velmi dobrou práci“, jak s velikánským přízvukem říkával náš strýček, který emigroval do Austrálie. Od Káti jsme věděli, že k nám míří osmnáctiměsíční holčička s maminkou a babičkou. Základní vybavení jsme měli, ale celá řada věcí chyběla (kočárek apod.) Napsali jsme seznam, co chybí, a rozeslali ho kamarádům. Do sbírky se zapojil hlavně personál lékárny, výtvarnice a radní města Šárka a také členové

Veslařského klubu Slavoj Litoměřice¹. Do akce odhadem vstoupilo 15 rodin a ve finále jsme měli kočárky dokonce čtyři. Kluci veslaři pak místo jednoho tréninku stěhovali. Zánovní postýlku dodala kolegyně laborantka – její vnuček v ní prostě za žádnou cenu spát nebude.

Jednou ze zdůrazňovaných věcí, které uprchlíci potřebují, je internet, ten jsme tedy taky zařídili.

Naše rodinka

Původně jsme mysleli, že dostaneme někoho, kdo přišel téměř bez ničeho, bude v zoufalé situaci a muži z rodiny budou bojovat (a mohou kdykoliv padnout). Realita ovšem je, že naši odjeli ze západu Ukrajiny, kousek od Koločavy, relativně brzy, autem a s dostatkem věcí. Přijeli za dědou Viktorem, který zde pracuje a je ubytovaný v nějaké špeluňce. Holčička se jmenuje Emilie, maminka Zlata a babička Maria.

Komunikace

Anglicky nemluví a my už ruštinu zapomněli. Tak mluvíme česky a oni ukrajinsky. Používáme překladače, ruce a nohy. A v záloze máme jednu paní ze školky, která má ukrajinské kořeny. Člověk brzy pochopí, jak velký rozdíl je mezi ruštinou a ukrajinštinou. A už si pamatuje některé výrazy například будь ласка, прошу (= prosím).

Integrace prochází žaludkem

Už jsme ochutnali několik specialit – např. kapustové závitky s rýží (našinec by tam dal sekanou) a právě na jídle je trochu poznat, jak se tam u nich skromně žije. V lednici v lékárně voní ukrajinský špek, vedle něho je sklenice s nakládanými hříbký..

Peníze a práce

Co se týče peněz, naši chudáci nejsou, děda i otec vydělávají, navíc zrovna dnes si měly jít pro humanitární dávku 5 000 Kč na úřad práce. Babička Maria u nás bude uklízet v lékárně v době dovolené sanitářky.

Maminka Zlatka je akční a od začátku chtěla pracovat, byl jsem kvůli tomu na úřadu práce a obvolal různé známé. Nakonec před týdnem nastoupila jako pomocná síla ve veterinární ordinaci MVDr. Vepřeka (hlavně uklízí a pomáhá držet zvířata), vedle toho bude mít další brigády. Zlatka je původně zdravotní sestra, ale nemá doklady o vzdělání (a už vůbec ne nostrifikaci) a práci zdravotní sestry dělat nechce.

Tady bych apeloval na to, aby se smlouvy (o ubytování a pracovní smlouvy) podepisovaly v oboujazyčné verzi, aby nejen naši ukrajínští hosté věděli, co podepisují. Jeden z možných úkolů pro ubytovatele je ohlídat jim i pracovní podmínky.

Peníze za ubytování

Po Ukrajincích za ubytování nic nechceme. Momentálně se rýsuje příspěvek pro solidární domácnost, který nebudeme odmítat.

Emoce

Zatím máme velmi přátelský vztah, který, doufám, vydrží. Mohou u nás být dlouho. Největší emoce jsme prožívali hned po jejich příjezdu, kdy byly všechny dost unavené. Měli jsme pocit, že jsme je zachránili a schovali nebo tak něco. Jistě to člověk dělá hlavně kvůli tomu dítěti a udělal by to, i kdyby mluvilo rusky, německy nebo jinak. Několikrát jsem si vzpomněl na film Musíme si pomáhat.

Ovlivnění provozu

Slyšíme v lékárně nad hlavou občas rychlé krůčky, pláč a ukrajinštinu. Malá spí asi do 8.30, proto po ránu neděláme hluk a opatrně zavíráme dveře. Věřím, že kdyby nějaký pacient udělal v této době v lékárně hlasitou scénu, dostal by od kolegyň pěkný világoš.

Tento text jsem napsal 23. 3. 2022. Ta válka asi byla plánovaná jako rychlé obsazení, teď Rusové neví jak dál a ničí bezhlavě vše. Otázka je, kdy a kam se budou moct uprchlíci (hlavně matky s dětmi) vrátit zpátky. Naše rodinka se rozhodně vrátit chce. Mají tam dům. Musíme jim na nějakou dobu pomoci.

S aklimatizací v Mimoni to budou mít snazší, jelikož zde žije hodně původně volyňských Čechů². Dokonce v Mimoni chodili do školy bratři Kličkové³, což sice zní jako pozdněvečerní fake news, ale je to tak. Slíbil jsem, že se na oplátku po válce podíváme k nim na Zakarpatskou Ukrajinu, do kraje Nikoly Šuhaje. Vezmeme si horská kola. Maria bude vzpomínat, jak pracovala v lékárně, Zlatka přidá příhody z veterinární praxe. Já se naučím zpívat nějaké ukrajinské písně (a napíšu pokračování tohoto článku 😊).

PharmDr. Vojtěch ZADÁK

¹ www.litomericerowing.cz

² https://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-ralsku-zije-pres-dvacet-let-pocetna-komunita-volynskych-cechu-20150304.html

³ www.idnes.cz/liberec/zpravy/v-mimoni-vzpominaji-na-bratry-klickovy.A170209_134007_liberec-zpravy_tm

Prodej lékárny je významnou událostí v životě

Využijte našich 15letých zkušeností!

UVAŽUJETE O PRODEJI LÉKÁRNY?

Nespoléhejte na nabídku od jediného zájemce!

Na základě naší znalosti trhu vybereme optimální zájemce a zajistíme Vám několik nabídek prostřednictvím výběrového řízení.

Dosahujeme vyšších prodejních cen za lékárnou oproti Vašemu přímému jednání s investorem.

Proces prodeje lékárny pro Vás zpracujeme „na klíč“ od přípravy až po realizaci, rychle, efektivně, s minimální zátěží pro Vás.

Obhájíme Vaše zájmy, vypomůžeme s libovolnou situací.

Rádi **poskytneme reference** na naši práci kdekoli v ČR.

NEJSTE JEŠTĚ ROZHODNUTÍ?

Lékárnu Vám zdarma a nezávazně oceníme a doporučíme další postup.

One Art spol. s r.o. je nezávislou firmou, která se již 15 let zabývá prodeji lékáren a jiných zdravotnických zařízení. Náš cíl je Vaše spokojenost.

One Art spol. s r.o.,
Na Perštýně 342/1, Praha 1, tel.: 222 313 128,
e-mail: prolekarny@e-kredit.cz

I v lékárně si občas zanotuji

V minulém čísle ČČL mě velmi zaujal článek o naší německé kolegyni a fotbalové rozhodčí v jedné osobě. I já se tedy pokusím odpovědět na výzvu redakce ohledně koníčku, u kterého se mohu odreagovat od práce (a případně od rodiny). Jedním z mála koníčků, který mi při mém vytížení zbyl, je zpěv.

Hudba a zpěv mě provázely odmalička. Rodiny tatínka i maminky jsou „hudební“ – od zpěvu přes hru na kytaru, baskytaru, klavír, klávesy či varhany až po akordeon. Zpívalo se na rodinných dovolených u táboráku, na rodinných oslavách i v kostelních scholách. Už od školky pro mě proto bylo úplnou samozřejmostí zpívat, a to i před obecnem. Ať už šlo o moji třídu nebo besídky na Orlovně před Vánoci a k Svátku matek.

Ve čtrnácti letech jsem se začala učit hrát na kytaru. Jedinými učiteli mi byli tatínek a akordové značky. Později mi kytaristé ve scholách pomohli s rytmem, který za akordy dlouho pokulhával.

O rok později jsem se přidala k přátelům ve šlapanickém národopisném souboru Vrčka. Nádheru bohatých krojů podtrhoval tanec a zpěv. Hned od začátku mi zde byla svěřována sóla. Velmi

dlouho jsem například zpívala písničku „Aj v tom širém poli“. Pak přišla dlouhá řada působení v kostelních scholách. Nejprve na Biskupském gymnáziu v Brně a pak studentská při brněnské katedrále. Bylo nás dost, kdo jsme se rozhodli „nezakopat“ svůj dar zpěvu či hraní na hudební nástroj po vysedávání na přednáškách, pocení se na seminářích a vzdychání nad skripty.

Všechno má svůj konec, i studia. Osamostatnění se od rodičů a nástup na první pracoviště mě zavedly z rodného Brněnska na Znojensko. I tam bylo možné, a dokonce vítané, v tomto koníčku pokračovat. Velkou výzvou se pro mě na rok stalo vedení malé dívčí scholy ve Štítarech. Mnoho přátel jsem našla ve Schole sv. Bartoloměje v Blížkovicích, se kterou příležitostně spolupracuji dodnes. Na její zkoušky mě před narozením dítěte rád doprovázel i můj manžel.

Ke spolupráci mě v té době vyzvala i schola v Nových Syrovicích, se kterou jsem několik let zpívala při nedělních mších svatých. Ve stejný čas vznikl ve Vranově nad Dyjí čtyřhlasý sbor „Musica Coeli“, těleso skutečně na úrovni, kde mě zařadili do sopránu. Zhruba před čtyřmi lety sbormistr jeho činnost pozastavil poté, co se čtyřem členkám takřka ve stejnou dobu narodily děti.

Při péči o čtyřčlennou rodinu a při zkráceném úvazku se nyní dá zvládat zpěv v kostelní schole v Moravských Budějovicích. Každý týden tři hodiny zpěvu s dobrými přáteli! Ne že bych byla nějakou Marií Rottrovou či Dagmar Peckovou. Můj hlas je zcela obyčejný, ale podle hudebně vzdělaných lidí, které jsem během života potkávala, také silný, s velkým rozsahem a hlavně ne falešný.

Možná vás napadne otázka, jestli si zpívám i v práci :-). No, ve frekventované výdejně na bývalém hraničním přechodu Hatě to nejde. Když jsem ale v klidnější Zámecké lékárně ve Vranově nad Dyjí sama, při polepování či doplňování zboží si občas něco potichu zanotuji...

PharmDr. Michaela HOBZOVÁ

IV. ročník Veletrhu bioanalytiky a farmacie

První týden v dubnu ve středu 6. 4. 2022 se uskutečnil na Farmaceutické fakultě IV. Veletrh bioanalytiky a farmacie. Dva předchozí ročníky probíhaly online formou, takže jsme už dlouho čekali na to, aby se veletrh mohl uskutečnit prezenčně a tomu tak bylo letošní rok.

Samotný veletrh byl zahájen v 9 hodin ráno děkanem doc. PharmDr. Jaroslavem Rohem, Ph.D. a prezidentem Spolku českých studentů farmacie Matějem Mikyskou. Až do 16 hodin byly po celém koridoru rozprostřeny jednotlivé stánky lékáren, konzultačních společností i farmaceutických firem, zabývajících se výzkumem a vývojem nových léčiv. Dále studenti měli možnost vyzkoušet virtuální realitu na téma lidské tělo a strach z výšek.

Souběžně probíhaly jednotlivé přednášky, v rámci kterých se studenti mohli seznámit blíže s mnoha poskytovateli práce.

Pokud se studenti chtěli dozvědět více o možnostech uplatnění u některého z vystavovatelů, který je zrovna zaujal, tak se u jejich stánků mohli doptat na další informace, které nebyly při přednášce řečeny.

Během přednáškového bloku proběhly přednášky i od zástupců Farmaceutické fakulty – od prof. PharmDr. Přemysla Mladěny, Ph.D., na téma Erasmus a od prof. PharmDr. Františka Štrauda, Ph.D., o postgraduálním studiu na FaF UK v HK. Dále probíhala přednáška doktora Stanislava Havlíčka o jeho misích v zahraničí nebo doktora Aleše Novosáda o České lékárnické komoře.

Účast byla hojná, za to jsme rádi a doufáme, že veletrhu se bude dařit i v příštích letech.

Táňa RYANTOVÁ, SČSF

Škornice a prevence osteoporózy u postmenopauzálních žen

Rod škornice (*Epimedium*) z čeledi dříválovité (*Berberidaceae*) zahrnuje asi 52 druhů. Škornice je známá z tradiční čínské medicíny pro své afrodisiakální a proerektivní účinky, jejichž mechanismus je stejný jako u sildenafilu. Pastýři koz je nazývali „bylina prostopášného kozla“, odtud je odvozen i anglický název „horny goat weed“. Aktuálně je škornice zařazena na seznamu potravin nového typu, a proto ji dle nařízení EU 2015/2283 nelze uvádět na trh jako potravinu. Ale i přesto je možné se s ní setkat na českém trhu a je pěstována na místních zahrádkách. Rod škornice je bohatý na flavonoidy a lignany. Dosud bylo izolováno a identifikováno 141 flavonoidů, 31 lignanů, 12 iononů, 9 fenolglykosidů, 6 fenylethanoidových glykosidů, 5 seskviterpenů a řada dalších sloučenin reprezentujících široké spektrum tříd sekundárních metabolitů. Nejvíce zastoupeným a také nejvíce zkoumaným flavonoidem je icariin. U icariinu, icaritinu, desmethylcaritinu, des-methylanhydroicaritinu, icarisidu II, ikarisosidu A, baohuosidu-1, baohuosidu II, epimedokoreaninu B, breviflavonu B, luteolinu, hyperosidu, epimedinu B a epimedinu byly prokázány estrogenní, protinádorové, antioxidační, antiradiační, protizánětlivé, antimikrobiální, antihepatotoxické, kardiovaskulární, neuroprotektivní, anti-agingové, antidepressivní a anxiolytické účinky.

Icariin může hrát roli ve zdraví kostí tím, že stimuluje tvorbu kostí a zároveň inhibuje kostní resorpci. Při regeneraci kostí je důležitá také angiogeneze. Preklinické experimenty ukazují, že icariin by mohl zvyšovat angiogenezi prostřednictvím stimulace migrace endoteliálních buněk, proliferace a geneze tubulů. In vitro spolu s in vivo experimenty potvrdily, že icariin stimuluje osteogenní diferenciaci mezenchymálních kmenových buněk pocházejících z kostní dřene na osteoblasty prostřednictvím různých signálních drah. Icariin může také usnadnit zrání primárních osteoblastů a aktivitu osteoblastů při remodelaci kostí. Léčba icariinem indukuje expresi terminálních diferenciačních markerů (alkalická fosfatáza, kolagen typu I) a mineralizaci osteoblastů. K antiosteoporózní účinnosti icariinu a jeho derivátů částečně přispívá inhibice osteoklastogeneze. Jako marker diferenciace osteoklastů se běžně používá tartrát rezistentní kyselá fosfatáza (TRAP). Léčba prekurzorových buněk osteoklastů (izolovaných ze samic myši kontrolní oblasti s imprintingem) icariinem vedla k významnému poklesu TRAP-pozitivních vícejaderných buněk. U icariinu byl také prokázán inhibiční účinek na aktivitu osteoklastů potlačením zánětlivých signálních drah, jako jsou p38, ERK, NF- κ B a JNK v primárních osteoklastech izolovaných ze samic myši. Pozoruhodný pokles plochy osteoklastické resorpcce byl pozorován poté, co byly osteoklasty izolované z neonatálních potkanů ošetřeny icariinem a jeho deriváty v koncentracích 10^{-5} až 10^{-8} nM. Experimenty s 1 až 2 dny starými japonskými bílými králíky ukázaly, že icariin může též potlačit aktivitu osteoklastů vyvoláním poklesu tvorby superoxidových aniontů ($\cdot O_2^-$), snížením velikosti a počtu aktinových prstenců a intracelulární koncentrace vápníku. Také klinické údaje naznačují, že užívání škornice může díky obsaženým fytoestrogením sloučeninám potenciálně zlepšit hustotu

minerálu kostí (BMD, bone mineral density) u žen po menopauze. V randomizované, dvojitě zaslepené, placebem kontrolované klinické studii 100 žen po menopauze užívalo denně 4 kapsle, které poskytl dávku 60 mg icariinu, 15 mg dadzeinu a 3 mg genisteinu nebo placebo a k tomu 300 mg elementárního vápníku po dobu 24 měsíců. Na začátku, za 12 a 24 měsíců po intervenci u nich byla měřena BMD, biochemické markery kostního obratu, sérový estradiol a tloušťka endometria. Rozdíl BMD v bederní páteři mezi kontrolní a léčenou skupinou byl významný ve 12 a 24 měsících, zatímco rozdíl hodnot v krčku stehenní kosti byl marginální ve 12 měsících a významný ve 24 měsících. Hladiny kostních biochemických markerů se v kontrolní skupině s placebem nezměnily. Naproti tomu intervence flavonoidů škornice významně snížila hladiny deoxyypyridinolinu ve 12 a 24 měsících. Sérový estradiol, ani tloušťka endometria se během klinického hodnocení v obou skupinách nezměnily. Potenciální terapeutická hodnota prenylflavonoidů škornice byla naznačena také v další randomizované, dvojitě zaslepené, placebem kontrolované klinické studii. Podávání 740 mg extraktu škornice postmenopauzálním ženám denně po dobu 6 týdnů bylo spojeno s vyššími hladinami kostní alkalické fosfatázy, která je kostním anabolickým markerem. Ve 24měsíční čínské randomizované, dvojitě zaslepené, kontrolované klinické studii s pacienty s osteoporózou (36 mužů a 324 žen, ve věku 50–70 let) vykazala tobolka s flavonoidy škornice vyšší účinnost, při úlevě od příznaků (bylo měřeno skóre pro bolesti zad a nohou (90,83 až 75,00 %) a poměr zvýšení BMD (47,38 až 34,23 %) ve srovnání s tobolkou Gusongbao, schválenou k prevenci a léčbě osteoporózy Státním úřadem pro kontrolu potravin a léčiv v Číně. Nežádoucí účinky hlášené v této studii zahrnovaly vyrážku, zácpu, průjem, kardiospasmus, tinnitus a gastrointestinální dysfunkci s incidencí 6,67 % ve srovnání s 5,00 % u kontrolní skupiny.

V randomizované, placebem kontrolované farmakokinetické studii se 30 zdravými dobrovolníky byly po jednotlivých orálně podaných dávkách 370, 740 nebo 1 110 mg extraktu škornice hlavními metabolity detekovanými v séru icarisid II a desmethylcaritin. Icarisid II měl T_{max} mezi 4,1–4,3 h, dosáhl maximální $AUC_{0 \rightarrow \infty}$ 23,0 (17,5; 29,9) h $\times$ ng/ml. Medián maximální plazmatické koncentrace a $AUC_{0 \rightarrow \infty}$ desmethylcaritinu ukázal zvýšení v závislosti na dávce. Hladiny icariinu, icarisidu I a icaritinu byly pod detekčními limity. Hladiny prenylflavonoidních metabolitů škornice pozorované v této studii byly v souladu s hladinami, u kterých bylo prokázáno, že mají antiosteoporotické účinky v buněčných a zvířecích studiích.

Dostupné preklinické a klinické studie naznačují, že škornice by mohla být vhodným preventivním prostředkem proti vzniku osteoporózy u postmenopauzálních žen.

Mgr. Věra KLIMEŠOVÁ

Laboratoře aplikovaného výzkumu a vývoje společnosti Fytopharma

Zdroj: www.fytoinstitute.eu

Los Krupos

ZDRAVÉ PROTEINOVÉ SVAČINY PRO LÉKÁRNICE

vyberte si pro sebe proteinovou energii se slevou 30 %

při nákupu v našem e-shopu uplatněte slevový kód LEKARNICE30CZ

www.loskrupos.cz

Lékařnické POHÁDKY

lekarnickepohadky.cz

spolupracují s Maminkami lékárnice

do lékáren žádejte zdarma na lekarnice@lekarnickepohadky.cz

NOVÉ NEBO MĚNĚ ZNÁMÉ LÉČIVÉ ROSTLINY

Adhatoda vasica Nees – nesměna cévnatá (Acanthaceae – paznehtníkovité)

Stálezelený keř dorůstající do 2,5 m výšky. Pochází z tropických oblastí Indie, v podhůří Himálaje vystupuje do 1 000 m. n. m. Vyskytuje se i v Barmě, Malajsii a na Srí Lance, v jižní Evropě a severní Africe se pěstuje. V našich podmínkách lze nesměnu kultivovat jen jako letničku.

Synonyma: Adeloda serrata, Dianthera latifolia, Justicia adhatoda.

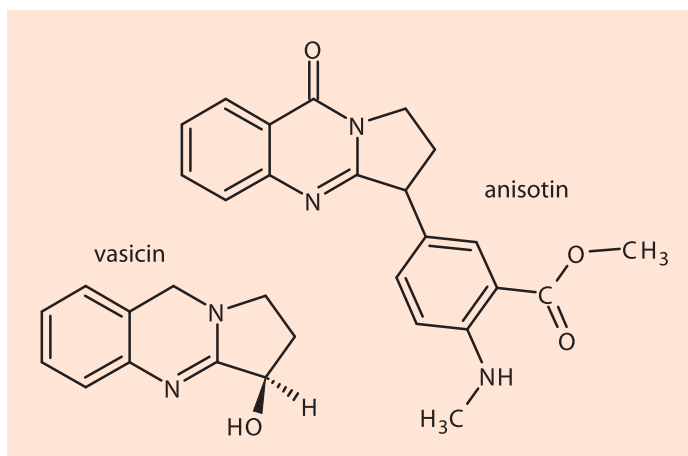
Obecný název: Amalaka (sanskrit), Malabar nut tree (angl.), Vasaka (hindi).

Sbíraná část: cortex, flos, folium, radix.

Droga: Adhatodae folium.

Obsahové látky: v celé rostlině chinazolinové alkaloidy, převládá vasicin (syn. peganin), dále vasicinon, vasikolin a anisotin. Flavonoidy kempferol, kvercetin a jejich glykosidy, steroly β -sitosterol a β -sitosterol- β -D-glukosid (syn. daukosterol, eleutherosid A), silici s převahou borneolu, třísloviny, triterpenové saponiny, karoten a vitamin C.

Účinky a použití: v ajurvédské medicíně je list podáván při horečkách, bronchitidě, tuberkulóze a astmatu, dále na podporu hojení ran, při žloutence, bolestech očí, zánětech v dutině ústní, různých nádorech, kardiovaskulárních potížích, poruchách krvetvorby, nevolnostech provázených zvracením, průjmem i úplavici, poruchách paměti, ložiskové ztrátě kožního pigmentu – leukodermě, lepře a kapavce. **Odborné studie** zjistily účinky analgetické, antidiabetické, antihistaminické, antioxidační, antifungální, antimikrobiální, antiulcerosní, antihelmintické, hepatoprotektivní, slabě hypotenzivní a kardiosedativní, protizánětlivé, radioprotektivní, sedativní, spasmolytické, trombotické, uterotonické až abortivní. Byly testovány antibakteriální účinky extraktů z listů proti druhům Staphylococcus aureus, Escherichia coli a Bacillus subtilis a porovnány s gentamycinem.

Nejlepší výsledky vykazoval extrakt v ethylacetátu proti Escherichia coli. Obdobné výsledky byly získány i se silicí.

U izolovaného vasicinu byly prokázány antihistaminové, bronchodilatační, expektorační, uterotonické a abortivní účinky, dále negativně inotropní a chronotropní aktivita.

Vasicin se stal v minulosti předlohou při vývoji bromhexinu a ambroxololu. Vasicinol je antifertilním insekticidem. Antidiabetický efekt vasicinu a vasicinolu se projevuje inhibicí aktivity sacharázy. Recentní studie hodnotí možnost využití nesměny při léčbě pneumonie způsobené koronavirem **COVID-19**, kterou provází těžká akutní hypoxie, sepse a trombóza, ale také různé chronické následky, včetně hypoxie. Virus se přenáší kapátkami při dýchání, kašli a kýchní. Zvláštností COVID-19 ale je, že na rozdíl od jiných virů nemigruje krví do jiných orgánů, kromě těch, které přímo souvisí s dýchacím systémem. Bylo zjištěno, že COVID-19 pozitivní těhotné ženy rodí COVID-19 negativní děti. Multiorganové selhání souvisí se selháním dýchacího systému, destrukcí hemoglobinu a trombózou. U myši bylo po per os aplikaci extraktu z listu zjištěno snížení hladiny transformujícího růstového faktoru- β 1 (TGF- β 1), interleukinu 6 (IL-6) a hypoxií indukovatelného faktoru 1-alfa (HIF-1 α) a tím omezení silných hypoxických zánětů. Pro přímý účinek na replikaci koronaviru byly alkaloidy nesměny studovány pomocí počítačového modelování (dokování) jako inhibitory proteázy a replikázy, nejvyšší účinek byl zjištěn u anisotinu, slabší u vasikolinu. Přípravky jsou kryty dovozem.

Dávkování: nálev: 3x 1 lžičku sušeného listu do 200 ml vody.

Nežádoucí účinky a kontraindikace: pro nedostatek informací neužívat během těhotenství (abortivum) a laktace, nepodávat malým dětem. Kancerogenita ani mutagenita nebyla zjištěna.

Interakce: bronchodilatancia a expektorancia.

Hlavní zdroje: AISLP; botanika.wendys.cz, Chemical Book, Dostál, J.: Nová květena ČSSR, Academia, Praha 1989; Drugs.com; European Medicines Agency; Google Scholar; Hagers Handbuch der Drogen und Arzneistoffe; Jellin, J. M. et al.: Natural medicines comprehensive database, vyd. 4, Stockton 2002; Liber Herbarum Minor; Medline; Plants for a future; PubChem Compound, The Plant List Missouri Botanical Garden, Toxnet.

PharmDr. Miloš POTUŽÁK

Obrázek: ShineB (Wikipedia), vzorce: autor

CO URČITĚ STOJÍ ZA PŘEČTENÍ...

Novák, J.: Antihypertenziva a jejich vliv na erektilní funkci

Urologie pro praxi č. 4/2021

Na vzniku erektilní dysfunkce (**ED**) se kromě známých rizikových faktorů (psychogenní, organické, smíšené) mohou paradoxně podílet i léčiva určená právě k léčbě těchto rizikových faktorů. Jedním z nich je hypertenze. Prevalence **ED** u hypertoniků je přibližně dvojnásobná než u normotoniků. Bývá velmi často nediagnostikována a tedy neléčena. Pokud se objeví **ED** na počátku léčby hypertenze či při její změně, je nutné terapii upravit a zlepšit tak i adherenci k antihypertenzi terapii. Léčiva působící přes RAAS systém (sartany, ACEI) mají neutrální, někdy i mírně pozitivní vliv na **ED** vlivem angiotensinu II na penilní arterie. U kličkových diuretik (furosemid) nebyl popsán vliv na erektilní funkci, thiazidová a thiazidům podobná diuretika ovlivňují erektilní funkci negativně neznámým mechanismem. Spironolakton neselektivně ovlivňuje hladiny testosteronu a tím způsobuje **ED**. U kalciových blokátorů je efekt na erektilní funkci neutrální až mírně pozitivní. U betablokátorů se uvádí porucha erektilní funkce běžně a často. Mechanismus vzniku je různorodý – útlum sekrece testosteronu a FSH (metoprolol, atenolol, propranolol), vliv na hladkou svalovinu penilních arterií. U kardioselektivních betablokátorů byl tento nežádoucí účinek pozorován minimálně, dokonce nebivolol vykazuje pozitivní účinek na erektilní funkci stimulací lokální produkce NO. Alfa-blokátory se většinou používají u benigní hyperplazie prostaty, snižují však krevní tlak a s rostoucí uroselektivitou těchto léčiv stoupá i výskyt **ED**. Centrálně působící antihypertenziva (alfametyldopa, rilmenidin, moxonidin, urapidil) mají většinou negativní vliv na erektilní funkci.

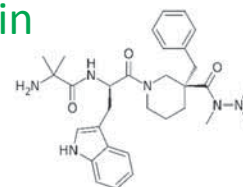
Poprach, A., Lakomý, R.: Nové možnosti léčby metastatického renálního karcinomu

Onkologie č. 1/2022

Poslední doba přináší spoustu nových pozoruhodných léčebných možností v terapii metastatického světlobuněčného renálního karcinomu (dále MRK). Myslelo se, že končí éra cílené terapie (začala sunitinibem v roce 2006) a nastoupí jen imunoterapie checkpoint inhibitory. To se nepotvrdilo a dnes se začínají používat kombinace obou postupů, zatím se neví, zda bude lepší je podávat současně nebo sekvenčně (kvůli toxicitě). Postupně se klinicky zkoušely tyto kombinace: nivolumab+ipilimumab vers. samotný sunitinib (studie CHECKMATE 214), dále axitinib+pembrolizumab vers. sunitinib (studie KEYNOTE 426), nivolumab+kabozatinib (studie CHECKMATE 9ER), avelumab+axitinib (studie JAVELIN 101), lenvatinib+pembrolizumab a envatinib+everolimus a sunitinib (studie CLEAR).

Na konferenci ASCO 2021 byly naznačeny další možné trendy v terapii MRK. Současnost přináší i aplikaci prediktivně prognostických modelů, které sestávají z genových, patologických a laboratorních markerů, které umožňují lepší cílení terapie. Tím dochází i k rozdělení nádorů ledvin dle alterace imunity, angiogeneze a jiných metabolických procesů do sedmi skupin dle Motzera. Léčebné schéma zahrnuje i terapii nesvětlobuněčného karcinomu ledviny a využívá tato léčiva: temsirolimus, sunitinib, pazopanib a sorafenib. U světlobuněčného karcinomu se léčebná strategie odvíjí od určení dobré, střední a špatné prognózy probíhajícího onemocnění.

Stránku připravil: PharmDr. Pavel GRODZA, panacea@iol.cz

MOLEKULA
MĚSÍCEAnamorelin
(ONO-7643)

IUPAC: 2-Amino-N-[(2R)-1-[(3R)-3-benzyl-3-[dimethylamino(methyl) carbamoyl]piperidin-1-yl]-3-(1H-indol-3-yl)-1-oxopropan-2-yl]-2-methylpropanamide

Sumární vzorec: C₃₁H₄₂N₆O₃

Molekulová hmotnost: 546,716 g/mol

Anamorelin (dále **An**) je nové nepeptidové, perorálně účinné do CNS pronikající léčivo, selektivní agonista tzv. ghrelin/growth hormone secretagogue receptoru (GHSR), který zvyšuje chuť k jídlu a má zároveň anabolický efekt. Klinicky se zkouší v indikacích nádorová kachexie a anorexie. **An** signifikantně zvyšuje plazmatické hladiny růstového hormonu, insulin-like-growth faktoru-1 (IGF-1) a insulin-like-growth factor-binding protein-3 (IGFBP-3). V únoru 2016 byla dokončena fáze III klinického zkoušení u pacientů s kachexií při nemalobuněčném plicním karcinomu. Výsledek léčby však nebyl přesvědčivý, proto v roce 2017 EMA konstatovala, že benefit z léčby nepřevažuje riziko z ní vyplývající. Až 11. prosince 2020 byl **An** po prověření účinnosti ve studii fáze II (ONO-7643-04) a následných dvou studiích fáze III. s dávkou 100 mg 1x denně **An** proti placebu schválen k léčebnému použití v Japonsku, Jižní Korei a Taiwanu. Výrobce je firma ONO Pharmaceutical Co. Přírůstek svalové hmoty u pacientů byl průměrně 1,56 kg. U nádorových onemocnění GIT (pankreas, žaludek, tlusté střevo) byl průměrný přírůstek svalové hmoty 1,89 kg. V Japonsku byl přípravek zaregistrován pod názvem Adlumiz® švýcarskou firmou Helsinn. Z nežádoucích účinků se objevilo zvýšení glykémie a otoky. Interagovat může s inhibitory i induktory cytochromu P450 typu 3A4. Opatrně se musí podávat u pacientů s hepatální a renální nedostatečností.

Zdroje: internet

Ze světových dní zdraví, které vyhláší WHO, si v měsíci květnu připomínáme Světový den bez tabáku. Z jiných mezinárodních dní, které souvisejí se zdravím, potom Světový den (boje proti) astmatu, Světový den hygieny rukou/čistých rukou, Světový den Červeného kříže a Červeného pŕlměsíce, Evropský den melanomu, Světový den – Pohybem ke zdraví, Mezinárodní den ošetřovatelství, ošetřovatelek a zdravotních sester, Mezinárodní den rodiny, Mezinárodní den biodiverzity a Světový den roztroušené sklerózy. Dalšími jsou Světový den hypertenze, Den boje za rovná práva handicapovaných, Světový den lupusu, Mezinárodní den podpory nemocných s chronickým únavovým syndromem, Světový den proti mozkové mrtvici, Mezinárodní den klinických hodnocení a Světový týden respektu k porodu.

Světový den zdravého trávení (World Digestive Health Day, WDHD)

Světový den zdravého trávení (WDHD) se váže k 29. květnu a je každoročně připomínán od svého vzniku v roce 2005. WDHD byl vyhlášen v roce 2004, poprvé se konal o rok později. Pořádá jej Světová gastroenterologická organizace (World Gastroenterology Organisation, WGO) ve spolupráci s Nadací WGO (WGO Foundation, WGOF). Celosvětová celoroční osvětová kampaň je zaměřená na oblast veřejného zdraví, přičemž se každý rok vybírá jedna konkrétní oblast, určitý aktuální problém trávení, na kterou je WDHD zacílen – přehled témat anebo kampaní uvádíme v tabulce. Stále však existuje mnoho témat, kterými je třeba se v budoucnosti zabývat.

Datum WDHD souvisí s přijetím stanov WGO a tedy jejím založením (29. května 1958) v průběhu konání prvního Světového gastroenterologického kongresu ve Washingtonu. WGO se původně jmenovala Organisation Mondiale de Gastroenterologie (OMGE), svůj současný název získala v květnu 2007.

WGO je federací více než 100 členských společností gastroenterologie, hepatologie, endoskopie a dalších příbuzných oborů, které zastupují více než 60 000 osob na celém světě.

Cílem WDHD je především podpořit dobré zdraví gastrointestinálního traktu, zvyšovat povědomí veřejnosti o prevenci a léčbě běžných žaludečních a střevních poruch. Související vzdělávací aktivity mají víc podob – pořádání setkání, konferencí, kongresů, symposií, seminářů, mediálních kampaní, panelových diskusí, osvětových táborů apod.

WDHD se týká širokého spektra střevních komplikací. (V tabulce sumarizujeme jejich zaměření v jednotlivých letech. Uvádí se, že například syndromem dráždivého tračníku trpí kolem 15 % Evropanů, zejména mladšího věku.)

Trávení (digesce), někdy také zažívání, je metabolický biochemický proces, forma katabolismu, jehož cílem je zpracovat a přeměnit potravu, získat z potravy živiny a energii. Termín digesce pochází z latinského slovesa *digero, digerere*

– členit, rozdělit, roznášet, rozvádět; rozdělovat, trávit. Skládá se z numerického prefixu (číselné předpony) *di-* s významem dvojnásobek a slovesa *gero, gerere*, majícího význam nést, konat.

Rok Téma, kampaň

2005	Zdraví a výživa.
2006	Infekce <i>Helicobacter pylori</i> .
2007	Virová hepatitida.
2008	Optimální výživa ve zdraví a nemoci.
2009	Syndrom dráždivého tračníku.
2010	Zánětlivé onemocnění střev.
2011	Střevní infekce: prevence a léčba. Čisté potraviny, čistá voda, čisté životní prostředí.
2012	Od pálení žáhy po zácpu – běžné GI příznaky v komunitě: dopad a interpretace.
2013	Karcinom jater: jedněte dnes – zachraňte svůj život zítra. Informovanost. Prevence. Detekce. Léčba.
2014	Střevní mikroby – význam pro zdraví a nemoc.
2015	Pálení žáhy: globální perspektiva.
2016	Strava a střeva: Vaše strava a zdraví střev.
2017	Zánětlivé onemocnění střev: Navigace v rozvíjejících se terapiích ve vývoji nemoci.
2018	Virová hepatitida, B a C: odstraňování globální zátěže.
2019	Včasná diagnostika a léčba zhoubných novotvarů trávicího ústrojí.
2020	Střevní mikrobiom: globální perspektiva.
2021	Obezita: probíhající pandemie.
2022	Screening kolorektálního karcinomu, návrat na správnou cestu.

Odhaduje se (WGO), že třetina světové populace trpí nějakou formou zažívacích potíží, nejčastěji nadýmáním a zácpou. Kromě toho existuje značné procento osob, kteří pravidelně pociťují příznaky poruch trávicího traktu, ale nevyhledávají lékařskou péči. Mezi nejčastější gastrointestinální potíže patří například dyspepsie (v České republice je její celková prevalence kolem 13 %) a pálení žáhy.

WGO vydává průběžně v různých jazykových mutacích pokyny pro praxi a dále globální pokyny věnované jednotlivým stavům negativně ovlivňujícím zdraví trávicího traktu, např. idiopatickým střevním zánětům (Crohnova choroba, ulcerativní kolitida),

syndromu dráždivého tračníku, gastroezofageálnímu refluxu, hepatitidě typu C, nealkoholové steatóze jater a dalším, a jejich aktualizace. Tvoří diagnostické a terapeutické východisko při rozhodování lékaře. Pokyny WGO jsou globálně použitelné díky povaze svých kaskád, které určují další způsoby, jak dosáhnout nejlepšího možného výsledku s využitím dostupných zdrojů.

Kaskáda je výběr dvou nebo více hierarchicky uspořádaných diagnostických nebo terapeutických možností založených na osvědčených lékařských postupech, metodách, nástrojích nebo produktech pro stejnou nemoc, stav nebo diagnózu, jejichž cílem je dosáhnout stejného výsledku a které jsou seřazeny podle dostupných zdrojů.

Pro lékárníky slouží jiné informační zdroje – dispenzační minima a doporučené postupy. Pro řešení některých trávicích obtíží se trpící lidé rovněž obracejí na ně. Lékárníci by měli pacientům poskytovat pokyny o správném užívání léčivých přípravků i „doplňkového sortimentu“ uváděných na trh pro zdraví zažívacího traktu. I když jsou příčiny zdravotních problémů různorodé, některé z nich lze řešit pomocí samoléčby. Úloha lékárníků je širší – mohou být nápomocni při navrhování režimových opatření, při identifikování pacientů s rizikem nebo příznaky souvisejícími s onemocněním trávicího traktu, které vyžadují další lékařské vyšetření a léčbu. Mohou také povzbudit pacienty, aby se aktivně zajímali o své zažívací ústrojí a diskutovali o riziku gastrointestinálních potíží se svými poskytovateli primární zdravotní péče.

Při výskytu opakovaných potíží, při jejich zhoršování, úbytku tělesné hmotnosti, při opakovaném zvracení, výskytu horečky, hlenu nebo krve ve stolici je nutné pacienta odeslat k lékaři.

Vraťme se k obecnější, starší, avšak stále aktuální problematice výživových doporučení pro zlepšení zdraví trávicího traktu:

Deset globálních výživových doporučení pro zlepšení zdraví zažívacího traktu

1. Jezte menší porce jídla, ale častěji bez navýšení celkové kalorické hodnoty. Lépe 4–5 menších porcí jídla místo 2–3 velkých porcí jídla denně. Jezte pravidelně.
2. Zařadte do svého jídelníčku vlákninu, například 5 porcí ovoce a zeleniny denně a zvyšte denní spotřebu celozrnných obilovin anebo luštěnin.
3. Zvyšte konzumaci ryb: 3 až 5krát týdně.

4. Snižte příjem potravin s vyšším obsahem tuku, mastných a smažených jídel.
5. Konzumujte fermentované mléčné výrobky, zejména probiotika s prokázanými účinky na zdravé trávení.
6. Dávejte přednost masu s nižším obsahem tuku, jako je kuřecí, krůtí, králíčí... nebo libovému hovězímu, vepřovému či jehněčímu masu.
7. Zvyšte příjem pitné vody na 2 litry denně a zároveň snižte příjem nápojů s obsahem kofeinu, alkoholu a nápojů bohatých na cukr.
8. Věnujte jídlu dostatek času a jídlo pomalu a dobře rozžvýkejte. Tedy jezte v klidu, nespěchejte, nehltejte.
9. Praktikujte zdravý životní styl včetně pravidelného pohybu a nekuřte. Pohyb stimuluje činnost trávicího systému, např. pravidelná chůze.
10. Udržujte si zdravý index tělesné hmotnosti (BMI); u obézních lidí se vyskytuje více zažívacích potíží. Nepřejídejte se.

Další možné rady a doporučení, kromě výše uvedených, zahrnují například:

- Snižte hladiny stresu. Stres může ovlivnit všechny části trávicího systému, komunikaci neuronů ve střevech s mozkem, může také narušit mikrobiom (= střevní mikroflóra), a tím ovlivnit mozek, emoce a myšlení. Ve střevech se podobně jako v mozku tvoří hormon serotonin, hormon dobré nálady.
- Vyhněte se zbytečnému užívání antibiotik. Střevní flóra je životně důležitá pro normální fungování lidského těla, zbytečné a nesprávné užívání antibiotik může mít na střevní mikrobiom několik negativních dopadů – může měnit metabolickou aktivitu, snižovat rozmanitost mikroorganismů a selektovat organismy rezistentní vůči antibiotikům.
- Dopřejte si kvalitní spánek. Střevní mikrobiom reguluje spánek a psychické stavy hostitele a prostřednictvím osy mikrobiom – střevo – mozek ovlivňuje také trávicí, imunitní a metabolické funkce. To naznačuje, že střevní mikrobiom a metabolismus souvisí s cirkadiálním rytmem hostitele a spánkem.

Doc. RNDr. Jozef KOLÁŘ, CSc.

Literatura u autora

135. Přednáška Spolku farmaceutů v HK

Středa 11. 5. 2022 v 18.00 hodin

Výukové centrum Lékařské fakulty v areálu FN HK, velká posluchárna, Hradec Králové

Novinky ve specializačním vzdělávání farmaceutů

Přednášející:

PharmDr. Marcela Heislerová, Ph.D., vedoucí Nemocniční lékárny FN HK, vedoucí katedry Lékárenství IPVZ

VÝZNAMNÁ JUBILEA

duben

Česká lékárnická komora blahopřeje svým členům – dubnovým jubilantům.

Mgr. Marta Vyroubalová
 RNDr. Miroslava Maršíková
 Mgr. Hana Pochopová
 RNDr. Dagmar Vítová
 Mgr. Oldřiška Nakládalová
 PharmDr. Dana Cachová
 PharmDr. Jiří Presl
 PharmDr. František Stáně
 PharmDr. Michal Jánošík
 Mgr. Miroslava Žižková
 PharmDr. Zdeněk Fabiánek
 PharmDr. Jiřina Vanžurová
 PharmDr. Josef Markl
 PharmDr. Eva Ducháčková
 PharmDr. Blanka Kubičková
 PharmDr. Blanka Součková
 Mgr. Zora Macková
 Mgr. Zdeňka Němcová
 PharmDr. Jana Kabešová
 PharmDr. Jitka Korpasová
 PharmDr. Václav Bareš
 Mgr. Zdeněk Králíček
 PharmDr. Alena Tomášková
 PharmDr. Jarmila Fendrychová

Mgr. Šárka Paličková
 PharmDr. Jana Kubičková
 PharmDr. Jiří Stejskal
 PharmDr. Zuzana Kotasová
 Mgr. Lubora Bednaříková
 PharmDr. Barbora Tejkalová
 PharmDr. Hana Havlová
 Mgr. Anna Ponižilová
 PharmDr. Miroslava Čadková
 Mgr. Jana Buršíková
 PharmDr. Michaela Faktorová
 Mgr. Blanka Časová
 Mgr. Marcela Vallová
 PharmDr. Filip Tichý
 Mgr. Marcela Dršková
 PharmDr. Jan Král
 PharmDr. Lenka Šafařová
 PharmDr. Roman Horný
 PharmDr. Eva Neshybová
 PharmDr. Marcela Tomanová
 Mgr. Jana Kajzarová
 PharmDr. Martina Matýsová
 Mgr. Lenka Kleinová
 Mgr. Alena Neužilová
 Mgr. Mirjana Gregl
 PharmDr. Martin Nalepa

Mgr. Dr. Ivana Benešová
 Mgr. Lenka Veselá
 Mgr. Michaela Ryšavá
 Mgr. Alena Horová
 Mgr. Alena Červenková
 Mgr. Aleš Nedopil
 PharmDr. Michal Janů
 Mgr. Barbora Sádlová
 Mgr. Petra Lišková
 Mgr. Dita Včelová
 Mgr. Hana Vogelová
 Mgr. Renata Jirásková
 Mgr. Jarmila Schodová
 PharmDr. Vladana Janů
 Mgr. Kateřina Žídková
 PharmDr. Šárka Glocová
 Mgr. Marcela Benišová
 Mgr. Jolana Šabatová
 Mgr. Marcela Drašarová
 Mgr. Eva Procházková
 PharmDr. Anna Králová
 Mgr. Jan Vachek
 Mgr. Bronislava Listová
 Mgr. Irena Houserová
 Mgr. Renata Cechová
 Mgr. Ing. Pavel Michal, Ph.D.

Lékárna U Českého Iva
 Roudnice nad Labem
 hledá

kolegyni / kolegu

na částečný úvazek, plný,
 popř. dlouhodobou výpomoc.

Místo je vhodné i pro absolventy,
 maminky na mateřské, důchodce.

Více informací – Mgr. Langerová
 tel.: 606 767 356
 info@lekarnaucesekeholva.cz

Neřetězcová lékárna ve Strakonících
 přijme

vedoucího lékárníka

Individuální úprava
 pracovních podmínek,
 možnost zkráceného úvazku,
 příjemný kolektiv.

Osobní ohodnocení, motivace
 podle výsledků, další výhody.

Neváhejte zavolat s dotazy.
 Tel.: 777 798 909 po 16.00 hod.

Soukromá lékárna
 ve Zruči nad Sázavou
 hledá do svého kolektivu

LÉKÁRNÍKA

Otevřeno po-pá,
 možnost ubytování,
 lze i na částečný pracovní úvazek.

Pro další informace volejte na tel.:
602 196 466 po 16 hodině,
 nebo pište na:
 e-mail primavera.lek@seznam.cz

Lékárna ve Vimperku přijme **LÉKÁRNÍKA**, absolventa i zkušeného.

Práce ve stabilní skupině neřetězcových lékáren s individuálním přístupem,
 možnost zkráceného úvazku, pracovní podmínky na míru.

Nadstandardní mzda, benefity včetně podpory na dojíždění a bydlení. Podíl na řízení i zisku, blíže při telefonické domluvě.

Tel.: 608 025 756 po 18. hodině

POZVÁNKA

na 2. ročník odložené Podzimní konference Mladých lékárníků, z.s.

„Aktuální témata v lékárenství“

Sobota 14. 5. 2022 v Brně + online prostřednictvím MS Teams

Farmaceutická fakulta MU (spoluorganizátor akce), Palackého tř. 1946/1, 612 00, Brno
Posluchárna v budově č. 44 (Pavilon Farmacie 1)
Parkování je možné v areálu za poplatek

Program:

Od 8:00 registrace

9:00 Úvodní slovo - PharmDr. Tomáš Goněc, Ph.D.

Dopolední blok

09:10 - 09:40 Mladý klinický farmaceut - PharmDr. Veronika Bárková

09:40 - 10:00 Vize Mladý lékárník 2030 - PharmDr. Stanislav Gregor

10:00 - 10:15 Diskuze k Vizi Mladý lékárník 2030

10:15 - 10:30 Přestávka

Diskuzní panel

10:30 - 12:50 Panelová diskuze o budoucnosti lékárenství se zástupci ČLnK, Mladých lékařů, veřejných lékárníků a lékárenských řetězců - účast potvrdili Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., MUDr. Martin Kočí, Mgr. Marek Hampel, Ing. Daniel Horák, PharmDr. Filip Smetana, **moderátor** Mgr. Tomáš Cíkr

k účasti osloveni zástupci Ministerstva zdravotnictví, SÚKL a Výboru pro zdravotnictví

12:50 - 13:35 Oběd

Odpolední blok

13:35 - 15:05 a e i o u řř - Mgr. et MUDr. Jaroslav Maršík

15:05 - 15:45 Kontrolní činnost v lékárnách - Mgr. Lenka Peterková

15:45 - 16:00 Přestávka

16:00 - 16:30 Elektronický receptář IPLP - Mgr. Eva Kasalová

16:30 - 17:00 Možnosti zapojení farmaceuta u nás i v zahraničí - PharmDr. Petr Horák

17:00 - 17:40 Novinky ve farmakoterapii - PharmDr. Jitka Rychlíčková, Ph.D.

Sněm Mladých lékárníků

17:55-18:40 Sněm Mladých lékárníků - Přehled činnosti, hospodaření spolku, změna stanov, volby do vedení spolku

Přihlášení na akci:

Poplatek (prezenčně i online): pro členy spolku 400 Kč, pro nečleny 600 Kč, pro studenty farmaceutických fakult 200 Kč

Přihlašování možné přes webové stránky www.mladilekarnici.cz. On-line přihlášení lze realizovat do 4. 5. 2022, poté registrace pouze na místě za jednotný poplatek 800 Kč v hotovosti.

Při přihlášení je nutné uvést, zda se zúčastníte prezenčně nebo online.

Akce je ohodnocena 16 body do celoživotního vzdělávání lékárníků.

Na setkání s Vámi se těší **Předsednictvo Mladých lékárníků**

BRNO

Quality Hotel Brno

6. – 7. 5. 2022

OSTRAVA

Clarion Congress Hotel

13. – 14. 5. 2022

PRAHA

Hotel Artemis Prague

20. – 21. 5. 2022

CHUTNALO VÁM?

trávicí potíže a možnosti jejich řešení

PÁTEČNÍ ODBORNÁ AKADEMIE

12:00-13:00 registrace, občerstvení

13:00-13:45 **Struktury a funkce trávicího traktu a možnosti jejich farmakologického ovlivnění**
PharmDr. Jiřka RYCHLÍČKOVÁ, Ph.D., BCPS
Farmakologický ústav LF MU, Brno
13:45-14:30 **Vyšetřovací metody v gastroenterologii a interpretace jejich výsledků**
prof. MUDr. Milan LUKÁŠ, CSc., MUDr. Dana
ĎURICOVÁ, MUDr. Veronika HRUBÁ
Klinické centrum ISCARE, Praha

14:30-15:00 přestávka, občerstvení

15:00-15:45 **Výživa a poruchy trávení u kojenců a batolat**
15:45-16:30 **Výživa a poruchy trávení u školních dětí a adolescentů**
doc. MUDr. Martin MAGNER, Ph.D.,
As.MUDr. Peter SZITÁNYI, Ph.D.
Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu
1. LF UK a VFN, Praha

16:30-17:00 přestávka, občerstvení

17:00-17:45 **Gastroezofageální reflux a ezofagitidy – nejčastější příčiny, hlavní projevy a možnosti řešení**
17:45-18:30 **Vředová choroba gastroduodenální – nejčastější příčiny, hlavní projevy a možnosti řešení**
prof. MUDr. Milan LUKÁŠ, CSc., MUDr. Dana
ĎURICOVÁ, MUDr. Veronika HRUBÁ
Klinické centrum ISCARE, Praha

18:30-19:00 zakončení Akademie

SOBOTNÍ ODBORNÁ AKADEMIE

8:00-9:00 registrace, občerstvení

09:00-09:45 **Zácpa – nejčastější příčiny a možnosti řešení**
09:45-10:30 **Průjem – nejčastější příčiny a možnosti řešení**
prof. MUDr. Milan LUKÁŠ, CSc., MUDr. Dana
ĎURICOVÁ, MUDr. Veronika HRUBÁ
Klinické centrum ISCARE, Praha

10:30-11:00 přestávka, občerstvení

11:00-11:45 **Celiakie, intolerance laktózy – rizikové faktory, hlavní projevy a možnosti řešení**
11:45-12:30 **Histamin, kravské mléko a další potravinové intolerance – projevy a možnosti intervence**
prof. MUDr. Milan LUKÁŠ, CSc., MUDr. Dana
ĎURICOVÁ, MUDr. Veronika HRUBÁ
Klinické centrum ISCARE, Praha

12:30-13:30 přestávka, oběd

13:30-14:15 **Přípravky používané v léčbě trávicích potíží – lékové interakce a nežádoucí účinky**
14:15-15:00 **Léky a doplňky stravy s významnými nežádoucími účinky v oblasti trávicího traktu**
PharmDr. Jan Miroslav HARTINGER, Ph.D.
odd. klin. farmakologie a farmacie VFN, 1. LF UK, Praha

15:00-15:30 zakončení Akademie

Hodnocení v rámci programů celoživotního vzdělávání:

Vzdělávací akce jsou zařazeny do celoživotního vzdělávání lékárníků a jsou registrovány u České lékárnické komory pod evidenčními čísly 22320, 22321, 22322, 22323, 22324 a 22325.

Vzdělávací akce jsou zařazeny do celoživotního vzdělávání farmaceutických asistentů a jsou registrovány u České komory farmaceutických asistentů pod evidenčními čísly ČKFA/0007/2022, ČKFA/0008/2022, ČKFA/0009/2022, ČKFA/0010/2022, ČKFA/0011/2022 a ČKFA/0012/2022.